Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 256 (14061) | 1975 оной октябриин 31, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

„Советскэ Союзай ажалшад! Эхэ ороной хүсэ шадалай, арад түмэнэй баян дэлгэр байдалай хэлбэришэгүйгөөр һайжаралгын үндэһэ һуури — социалис экономикын саашанхи дэбжэлтын түлөө оролдосотой нэтэрүүгээр тэмсэгты!“

(Агуухэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

Гүрэндөө 100 мянган центнер таряа тушаажа, абаһан уялгаяа 20 мянган центнерээр үлүүлэн дүүргэһэн Ленинэй орденто Борьёогой совхозой ажалшадта — алдар солоl

БОРЬЁОГОЙХИД ҮГЭДӨӨ ХҮРӨӨ

ЗЭДЭ (Телефоноор абтаба). Ленинэй орденто манай совхозой механизаторнууд, таряашад КПСС-эй XXV съездын урда тээхи мүрысөөндэ ажалай ехэ амжалта түйлаба. Октябриин 28-да совхознай гүрэндөө 100 мянган центнер таряа тушааха гэһэн үгэдөө хүрэбэ, бэлэдхэлэй пунктда зуу мянга гаран центнер Борьёогой таряан оруулагдаа.

Энэ жэлдэ совхознай бүхыдөө 170 мянган центнер гэхэ гү, али бүхы 11 мянган гектарай тус бүриһөө 15,5 центнер таряа хуряажа абаа. Баян ургаса ургуулха, тэрэнние саг соонь хуряажа абаха хүдэлмэридэ габьяата бэрхээр ажаллаһан механизаторнууд олон. Илангаяа манай комбайнернууд Эхэ оронойнгоо эрхим механизаторнуудай жэшээгээр ажаллажа, комбайнуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ гэһэн социалис мүрысөө республика дотороо үүсхэжэ, одоол «унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй» ажаллаа гээшэ.

Комбайнернууд Н. Ц. Гармажапов, В. А. Протасов, Я. М. Власов, Г. А. Леонов, Н. С. Пенский, А. А. Метелкин болон бусад мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябажа гараа. Эдэнэр тус бүрэз 9—13 мянган центнер таряа хуряанхай.

Эндэ Улаан-Үдын ГАП-2 предприятиин жолоошод магтаалтай һайнаар хүдэлжэ, комбайнуудһаа таряа зөөхэ мүн таряа бэлэдхэлэй пунктда абаашаха хүдэлмэри һаадгүй ябуулаа. Эдэнэртэ совхозой дирекциин, парткомой, рабочкомой Хүндэлэлэй грамота барюулагдаа.

Мүнөө үедэ совхозой механизаторнууд һолоомо суглуулха, тэрэнние фермэнүүдтэ зөөхэ хүдэлмэри урагшатайгаар ябуулжа байна. Үрэһэ хүрэнгэ хүсэд хүрэхөөр хаагдаад, сэбэрлэгдэжэ байнхай.

В. ВЫБОРОВ,
Борьёогой совхозой директорэй орлогшо.
Ж. ВАНКЕЕВ,
совхозой парткомой секретарь.
И. ЗАЙЦЕВ,
совхозой ахамад агроном.

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр аймагай түб — Загарай тосхоной соёлой байшан соо ургаса хуряагшадта зорюулагдаһан һайндэр баяр ёһололой эршон байдалда үнгэрэгдэбэ.

Аймагай түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. Смолин байгша ондо таряашадай, механизаторнуудай, хартаабхашад болон овощ ургуулагшадай хэһэн ажалай дүн, мүн саашадаа ябуулагдаха хүдэлмэри тухайнь тогтон тэмдэглээ. Энэ зүблөөн дээрэ мүрысэгшэдэй дүнгүүд согсологдожо, онсо шалгарагшадынь элирүүлэгдэбэ. Тиигэжэ XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой комбайнер В. С. Кузьмин аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ

ЧЕМПИОНУУДАА ТОДОРУУЛБА

хүртөө. Автомашинын жолоошодой дундаһаа тэрэл ажахын гэшүүн И. Иванов, намарай паар хахалагшад соохоо «Гигант» колхозой тракторист З. Щитин, овощ ургуулагшадай дундаһаа Онохойн совхозой огородшон К. Спиридонова гэгшэд онсо шалгаржа, аймагай чемпионой нэрэ зэргэтэй болоо.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ ажалай түрүүшүүлдэ үнэтэ бэлэгүүд барюулагдажа, һонирхолтой концерт наадан эмхидхэгдэһэн байна.

В. БАРДЫМОВ.

ШЭНЭ БАЙРАДА ОРОХОНЬ

Буряад-Гол гэжэ һууринда «Коммунизм» колхозой һарлаг мал байрладаг юм. Колхозой правлени, партийна эхин организаци энэ һууринда шэнэ гэр, малай байра бариха тогтоол абаад, энэ ажалые коммунист Федор Дагбаевич Ивановой бригадада даалгаа һэн. Бригадын гэшүүд Федор Цыденжапович Осохеев, Ким Дандамаевич Дармахеев, Владимир Самбялов гэгшэд даалгагдаһан хүдэлмэридөө ехэ оролдосотойгоор хандана. Бригадын гэшүүд гэрэй модо өөһэдөө бэлдэжэ, барилгаяа эхилээ һэн. Дархашуул уран гараа гаргажа, дулаан гэр бодхоохые оролдоно.

— Агуухэ Октябриин ойн һайндэр болотор ажалаа сүм дүүргэхэ хүсэлтэйбди. Тиимэһээ барилгынгаа шанарые дээшэлүүлхэ гэжэ оролдонобди, — гээд Ф. Д. Иванов хэлэбэ.

— Эндэ яһала һайн гэр байра түхеэрэгдэбэ даа,— гээд малшан Михаил Лопсонович Актинов барилгашадые дэмжэбэ.

Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын түлөө Буряад-Голой барилгашад ехэ оролдолго гаргаа.

В. ГАЛСАНОВ.
Ахын аймаг.

Фотокорреспондент Самбу Цыдыповэй буулгаһан энэ зураг дээрэ Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү трактористнуудай нэгэн Владимир Цыбикович Дондуковые харанат. Дүй дүршэлтэй, ажал хүдэлмэридөө һүбэлгэн бэрхэ энэ нүхэрнай табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ эрхим амжалта түйлаһанайнгаа түлөө Ажалай Алдар Солын III шатын орденоор шагнагдаа юм.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ НҮХЭР ЛЕ ЗУАНТАЙ УУЛЗАБА

Советскэ Союзай Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев октябриин 29-дэ Кремль соо Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуантай уулзаа.

Марксизм-ленинизмын, социалис ёһоор һаналаа нэгэдэлгын гол гуримуудые үндэһэ болгодог совет-вьетнам хани харилсаанай амжалтатайгаар хүгжэжэ байһые нүхэд Л. И. Брежнев, Ле Зуан хөөрэлдөөнэйнгөө үедэ ехэ баяртайгаар тэмдэглэбэ. Хоёр партиин ба оронойнгоо хани барисаае саашадаа бүхы талаарнь бэхижүүлхэ, дэлхэйн социалис оронуудай хүсэ шадал ба эмхидэл нэгэдэлые улам арьбадхан баталхалгын аша туһада хоёр талын холбоое, уласхоорондын харилсаае улам гүнзэгырүүлхэ гэжэ КПСС-эй ба ПТВ-гэй, СССР-эй болон ДРВ-гэй эрмэлзэдэг байһаниинь онсолон тэмдэглэгдэз.

Элдэб асуудалнуудаар, тэрэ тоодо экономикодо, эрдэм болон соёлдо хабаатай асуудалнуудаар совет-вьетнам харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхэ тухай зүбшэн хэлсэгдээ. Ерэхэ табан жэлэй туршада ба саашадаа арадайнгаа ажахын түсэбүүдые тааралдуулан бэелүүлгые хоёр тала шухала удха шанартайда тоолоно.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Ле Зуан уласхоорондын тон шухала зарим асуудалнуудые мүн лэ зүбшэн хэлсэбэ. Адли тэгшэ эрхэ, сүлөөтэ байдал сахилгын ба дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамаардагтүй байлгын үндэһөөр гүрэнүүдэй хоорондын эб найрамдал батадхаха, харилсаа холбоо хүгжөөхэ зорилготой али бүхы оролдолго хүсэлэлнүүдые саашадаа гаргаха эрилтэ оршон байдалһаа уламжалан табигдана гэжэ адляар ойлгодог байһанаа эдэнэр элирхэйлбэ. Гэхэтэй хамта, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай нэгэ һаналтай ябуулгые, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе саашадань бэхижүүлгэ онсо удха шанартай гэжэ, империализмын ба шэнэ түхэлэй колониализмын ээрхэг түримхэй хүсэнүүдтэй, тэдэнэй туһамаршадтай сэхэ шууд тэмсэхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

Хөөрэлдөөн ахадүүгэй ёһоор һаналаа нэгэдэлгын, хани барисаанай, нүхэд ёһоной оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

СОВЕТ-ВЬЕТНАМ ХАНИ БАРИСААНАЙ МИТИНГ

СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Московско автомат лининүүдэй заводой хүдэлмэрилэгшэд ДРВ-гэй партийно-правительственна делегациие октябриин 29-дэ баярай оршон байдалда угтаа. ДРВ-гэй ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар, совет-вьетнам бата хани барисаанай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан транспарантнуудаар шэмэглэгдэһэн предприятиин цехүүдэй нэгэн дотор ехэ митинг болобо.

Митингдэ хабаадагшад ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуанние, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй Премьер-Министрэй орлогшо Ле Тхань Нгие, делегациин бусад гэшүүдые халуунаар амаршалаа.

Эдээнтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Гришин, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев болон бусад байлсаба.

Заводой парткомой секретарь В. Ф. Спесивых митинг нээгээд, хүндэтэ айлшадые халуунаар амаршалаа.

Наладчик, Социалис Ажалай Герой Ф. А. Беспалов, техник-диспетчер, ВЛКСМ-эй заводской комитедэй гэшүүн А. И. Раихина, предприятиин директор В. А. Ермаков гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, вьетнам арадай сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалай түлөө тэмсэлынь пролетарска интернационализмын суртал бодолтойгоор Коммунис партиин хүмүүжүүлһэн совет хүнүүдтэ хододоо шухалын шухала хэрэг гээд тоологдодог гэжэ тэмдэглэбэ.

Арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ, социалис обществын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэнь вьетнам арадта Советскэ Союз ахадүүгэй ёһоор туһалдаг.

Эдэнэр Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй гадаадын болон дотоодын политикые нэгэн һаналтайгаар һайшаан дэмжэжэд, амгалан тайбан байдалай ба хүнүүдэй золтой жаргалтай байхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулдагайнь түлөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэбэ.

Нүхэр Ле Зуан митингдэ суглараашадай зүгһөө халуунаар угтагдан, үгэ хэлээ.

Энэ заводтохи митинг Советскэ Союзай ба Вьетнамай Демократическа Республикын хоорондохи бата хани барисаанай, ахадүү ёһоной харилсаа холбооной эли тодо гэршэ болон үнгэрбэ.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Планетэнүүдэй хоорондо ниидэхэ «Венера-9», «Венера-10» гэжэ автомат станцинуудые бүтээлгэдэ, дэгдээлгэдэ, ниидхүүлгэдэ хабаадаһан бидэнэр, эрдэмтэд, конструкторнууд, инженернүүд, технигүүд ба хүдэлмэришэд бидэниие халуунаар амаршалһанайнь, манай хүдэлмэрние үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди.

КПСС-эй XXV съездын урда тээхэнэ Үүрэй солбониие дахан ниидэхэ түрүүшын хэмэл ододой манай орондо бүтээгдэһэн, энэ планетые научна ёһоор шэнжэлхэ ехэ хүдэлмэриин хэгдэһэн, Үүрэй солбоной нюруугай дүрэ зурагуудай анха түрүүн абтажа, Наранай аймагай планетэнүүдые шэнжэлхэ хэрэгтэ ехэ хубитын оруулагдаһандань омогорхонобди.

Манай Эхэ орониие алдаршуулгын аша туһада, бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада замбуулинай дайдые шэнжэлгын талаар парти, правительствын шэнэ даалгабаринуудые дүүргэхээр бэлэн байнабди гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин ленинскэ Центральна Комитедые, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумые, Советскэ правительствые найдуулнабди.

ПАРТИИН ХАРААЛЬҺАН ЗАМААР

КПСС-эй мүнөө үеын аграрна политикые бэелүүлгэтэй холбоотой асуудал РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй октябриин 27—28-да үнгэргэгдэһэн заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Хүдөө ажахые тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба томодхолгын тодорхой зорилгонууд, мүн хүдөө нютагуудай үйлэдбэриин барилгые һайжаруулха тушаа асуудал КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй эдэ асуудалнуудаар хэлэһэн холын хараата үгэнүүдэй эрилтын ёһоор харагдаһан байна.

Хүдөө ажахые шууд түргөөр хүгжөөхэ, хүдөө ажалай шэнжэ шанарые хубилгаха, хүдөө нютагай ажабайдалые бодото дээрэнь шэнэлхэ талаар зорилгонууд ажахы хоорондын ба агропромышленна нэгэдэлэй бааза дээрэ түйлагдаха хэрэг мүн гэжэ заседани дээрэ онсо тэмдэглэгдээ. Энэ хадаа социалис хүдөө ажахын саашадаа хүгжэлгын гол зам болоно.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада Россин Федераци дотор хүдөө ажахын үйлэдбэриие тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба томодхохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн, бага бэшэ дүй дүршэл согсологдоһон гэжэ тэмдэглэгдээ. Гэхэтэй хамта, хүдөө ажахын үйлэдбэриие ашаг үрэ ехэтэй, тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба томодхохо хүдэлмэри республикын хэдэ хэдэн районуудта аали нобшоор ябуулагдана, энэ һалбариие индустриальна үндэһэ һуури дээрэ табиха хэрэг удааруулна.

Орооһо тарянай ургасые саашадань улам дээшэлүүлгэ урдынхи мэтэ хүдөө ажахые хүгжөөлгын гол асуудал болоно гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Энэ зорилгые шиидхэхэ хэрэг газар тарялангай культура дээшэлүүлһэнһээ, орооһото ургамалай агротехникэ һайжаруулһанһаа, тарялангай талмай үргэдхэһэнһөө дулдыдаха байна.

Заседани дээрэ овощ, хартаабха ба бусад ургамалай тарилгаар мэргэжэхэ ябадалые үргэдхэхэ шухала байһанда ехэ анхарал хандуулагдаба. Үнгэрһэн дүрбэн жэлэй туршада огородой продукци худалдан абалга 34 процентээр дээшэлээ. Тусхай шэглэлтэйгээр мэргэжэһэн овощой ба тепличнопарниково ажахынуудые эмхидхэлгэ ба уһалагдадаг газар дээрэ овощ тарилга энэ амжалта түйлаха хэрэгтэ туһалһан байна. Гэбэшье энэ талаар хэхэ юумэн үшөөл ехэ. Овощой талаар ажалшадай улам ургажа байгаа эрилтэ гүйсэд хангахын тула область, хизаар, автономито республика бүхэндэ овощ ургуулха тусхай ажахынуудые эмхидхэхэ, энэ ургамалые уһалагдадаг газарта тариха хэрэгтэй гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад тэмдэглээ.

Заседанида хабаадагшад тэрэшэлэн мал ажал ба тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ тусхай шэглэлтэйгээр мэргэжэлгэ, томодхолго хэрэглэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулаа. Продукци үйлэдбэрилгые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ зорилгоор эдэ бүхы хэмжээнүүд түсэбэй ёһоор бэелүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани дээрэ тэрэшэлэн хүдөө нютагуудтахи үйлэдбэриин барилга һайжаруулха тушаа асуудалнууд тодорхойгоор зүбшэгдөө. Юһэдэхи табан жэлэй туршада барилгашадай материально-техническэ бааза нилээд һайжараа, Россин ажахынуудта олон мянган барилга хэгдээ. Гэбэшье хүдөөгэй барилгада шиидхэгдээдүй асуудалнууд үшөөл олон: зарим область, хизаар, автономито республикануудта барилга удаанаар, гаргаша ехэтэйгээр, шанар муутайгаар хэнэ. Хара бэшэ хүрьһэтэй зонын барилгашадай үмэнэ тон шухала зорилгонууд табигдана гээшэ. Түгэсхэхы жэлдэ Россин Федерациин барилгашад тон ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хэхэ болоно. Даабаряа саатагүй дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, шухала бүхы хэмжээ абаха хэрэгтэй гэжэ тэмдэглэгдээ.

Түгэсхэхы жэлэи түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын, хабарай тарилгада бэлдэхэ, малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэхэ талаар заседанида хабаадагшад тодорхой хэмжээнүүдые хараалаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев заседани дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

(ТАСС).

Россин хүдөөгэй барилгашадай зорилгонууд

РСФСР-эй колхозуудтахи капитальна барилгые саашадань һайжаруулха асуудалнууд Колхозуудай Бүхэроссин соведэй заседани дээрэ, октябриин 29-дэ Москвада зүбшэн хэлсэгдээ.

Элирүүлэгдэһэн дутуу дунданууды зайсуулха, хүдөө нютагуудтахи барилгын талаар тогтоогдоһон даалгабаринуудые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ зорилготой хэмжээнүүдые Колхозуудай совет хараалба.

Газар тухай хуулиие, газараа зүбөөр ашаглаха гэдэг колхозой Жэшээтэ уставай эрилтэнүүдые Тульска областиин колхозуудай ямараар дүүргэжэ байһан тухай асуудал мүн лэ зүбшэн хэлсэгдээ. Хүдөө тосхониие социальна талаарнь шэнэдхэн хубилгаха, хүдөө нютагуудтахи кадрнуудые тогтосотой болгохо асуудалнуудаар ажахын правлениин ябуулдаг хүдэлмэри тухай Смоленскэ областиин Починковско районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын мэдээсэл соносхогдобо.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Н. Ф. Васильев, Колхозуудай Бүхэроссин соведэй түрүүлэгшэ, РСФСР-эй хүдөө ажахын министр Л. Я. Флорентьев Соведэй заседани дээрэ үгэ хэлээ.

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОНОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИҺЭЭ

ШИИДХЭХЫ ҺАЛБАРИДАА—ГОЛ АНХАРАЛ

Буряад ороной индустриальна түб гэжэ алдаршаһан Железнодорожно районой партийна эхин организацинууд КПСС-эй XXV съездын хараалһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө өөһэдынгөө коллектив бүхэндэ эмхидхэлэй, политическэ, хүмүүжүүлгын үрэ дүн ехэтэй хүдэлмэри ябуулна. Үйлэдбэрые улам нарижуулха, научно-техническэ дэбжэлтэ хурдадхаха, ажалшадай коллективүүдэй хүмүүжүүлгын үргэе бүри үргэдхэхэ гэхэ мэтын гол асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ тэдэнэй анхаралаа онсо хандуулжа байдагыень һая үнгэрһэн тоосоото һунгалтын районно партийна конференци бодотоор гэршэлээ.

Һүүлэй хоёр жэлэй туршада КПСС-эй районно комитедэй ябуулһан хүдэлмэри тухай партиин райкомой нэгэдэхи секретарь **В. М. Леоновой** хэлэһэн тоосоото элидхэл соо, тэрэниие зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаһан делегадуудай үгэнүүдтэ дотор районой промышленна предприятинуудай, барилгын, транспортын болон үйлэдбэриин бусад эмхи зургаануудай коллективүүдэй хүдэлмэри үргэнөөр харуулагдаа гэжэ тэмдэглэмээр.

Юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо районой промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 36,9 процентээр ургаа. Энэ үедэ ажалай бүтээсэ 23,3 процент нэмэбэ. Үнгэрһэн дүрбэн жэл 9 һарын туршада түсэбһөө гадуур 39 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэһэн байха юм. Район дотор промышленна шэнэ хэдэн барилганууд ашаглалгада оруулагдаа. Тэдэнэй тоодо хүргэлүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводой хоёрдохи ээлжээнэй барилга, ЛВРЗ-гэй цех, ТЭЦ-гэй 9-дэхи котёл, «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй цех болон бусад олон барилганууд орохо. Гадна хэдэн олон байрын гэрнүүд, һуралсалай, культурно-ажахын барилганууд энэ үедэ бодхоогдоо. Мүнөө хүдөө ажахын машина-бүтээлгын, Грязнухинска түмэр бетонно заводуудай, больницын комплексын, авиазаводой соёлой ордоной барилга түргэн хэгдэжэ байна. Хүсэд бэшэ хэдэн эдэ жэшээнүүд хадаа Железнодорожно районой үшөө томо, улам ехэ промышленностьтай болохо байһые гэршэлнэ.

Эдэ жэшээнүүд болбол партийна комитедүүдэй, партийна эхин организацинуудай 1975 оной, мүн табан жэлэй түсэбүүдые бүхы дээрэнь болзорһоо уридшалан дүүргэхэ хэрэгтэ ажалша зониие олоор хабаадуулжа, социалис мүрысөөн дэлгэрүүлжэ шадаһанай бодото хүдэлмэри болоно. Районой түрүү предприятинуудай нэгэдэлэй ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын завод, локомотивна депо, «Бурятгражданпроект» институт, авиационно заводой, мүн бусад юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй даабарине болзорһоонь урид дүүргэнхэй. Жэшээнь, прибор бүтээлгын заводой коллектив бүтээһэн продукциин худалдаха табан жэлэй даабаринь энэ оной июлиин 9-дэ дүүргэжэ һэн. Түсэбтэ табан жэлэй үнгэрһэн хугасаада энэ предприятиин продукци 3 дахин ехэ болоо, ажалай бүтээсэ 2 дахин дээшэлээ. Табан жэлэй түсэбөө дүрбэ һараар уридшалан, локомотивна депогой коллектив үнгэрһэн үедэ 45 миллион киловатт-час хэмнэлтэ хэһэн, миллионһоо үлүү түхэригэй олзо оруулһан байха юм. Энэ депогой локомотивна 50 бригада 5 жэлэйнгөө даабари бэелүүлэнхэй, [illegible] табан жэлэй түсэбөө хүдэлжэ байна.

Техническэ дэбжэлтые түргэдхэхэ, бүтээһэн продукциин шанарые һайжаруулха, экономическа хүгжэлтые холын хараатайгаар түсэблэхэ гэхэшэлэн шухала шухала асуудалнууд партиин райкомой пленум болон бюрогой заседани дээрэ, партийна организацинуудай хамтын суглаанууд дээрэ ходо зүбшэгдэжэ, али олон хэмжээнүүд хараалагдаа байна. Тэдэнэй дүүргэлтын хойноһоо партиина хинахта бэелүүлһэнэй ашга туһаар [illegible] олон промышленностин нэгэдэл урагшаа алхам хэжэ бшуу. Үйлэдбэриин түсэб, абаһан социалис уялгануудаа заатагүй бэелүүлхэ хэрэгтэ түгээ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ асуудалда ехэ анхарал табигдаа. Районой бүхы ИТР-эй 80 процентнь өөһэдын творческо түсэбтэйгөөр хүдэлнэ. Тэдэнэр хубиингаа творческо түсэбые хүсэндэнь хүргэхын тула ехэ оролдого гаргана. [illegible] 3 миллион түхэригэй алмалта, арбалата түйлаха арга олдоо. Прибор бүтээлгын заводой радио-хабсаргагша П. И. Бусовиков [illegible] Гэхэтэй хамта, бүтээһэн продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэ дутагдалнууд үшөө үзэгдэнэ. Түрүү предприяти гэжэ суурхадаг прибор-бүтээлгын заводтоншье ниимэ таагүй юумэн ушарна. Заводой һара соо бүтээһэн бүхы продукциинь ехэ хуби һарын һүүлшын үдэрнүүдтэ үйлэдбэрилэгдэдэг дутуутай. Тиимэһээ түсэбөө заатагүй дүүргэхын түлөө тэмсэхэ зуураа, шанар һайжаруулха эрилтэ һуладана бшуу. Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводой, хирпиисын заводой, «Сельхозтехникын» нэгэдэлэй Үдын отделениин, «Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй 4-дэхи филиалай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд шанарай түлөө тэмсэл һулаар ябуулна гэжэ тэмдэглэгдээ.

Үйлэдбэриин коллектив бүхэн нэгэн адли эмхи гуримтайгаар, үрэ дүн һайнтайгаар хүдэлдэг һаань, районой ажахын хүгжэлтэ бүришье урагшатай байха һэн. Гэхэ зуура, түгэсхэхы жэлэй юһэ һарын түсэбтэ даабаряа дүрбэн предприяти дүүргэжэ шадаагүй. Тиигэжэ 450 мянган түхэригэй продукци дутуу үгтөө. Тэрэнһээ гадна ажалай журамай, ажалай эмхидхэлэй хангалтагүй байдалһаа уламжалан, хүдэлмэридөө ямаршье шалтагаангүйгөөр гарахагүй, ажалһаа гээгдэхэ, зайгуултаха ушар олон коллективтэ ушарна. Ингэжэ хэмгүй ехэ хүдэлмэриин саг хиидэ хосорно. Кадрнуудые һэлгэлгэ, хүдэлмэриһөө гаража ошодог ябадал үйлэдбэридэ горитой хохидол үзүүлдэг байһые элидхэлшэ олон тоо, баримтануудаар бодото жэшээнүүдээр элирхэйлэн харуулаа.

Кадрнуудай дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин ехэ дутагдалтай байһые өөрынгөө предприятиин байдалһаа жэшээлэн ЛВРЗ-гэй парткомой секретарь **В. А. Уланов** тодорхойгоор баримталаа. Предприятиһаа предприятида зайгуултан ябажа, тогтууригүйгөөр хүдэлхэ, ажалай, нийтын журам эбдэдэг ушартай хүсэеэ нэгэдүүлэн тэмсэхэ шухала гэжэ тэрэ ажаглалта хээ. Тиихэтээ хамта, партиин райком хадаа түрүү дүй дүршэл шэнжэлэн согсолхо, дэлгэрүүлхэ асуудалда анхаралаа багаар табина. Түрүү предприятинуудай дүй дүршэл шэнжэлэн шудалха тусгаар совет гү, али бригада байгуулаа һаа, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туһатай нүлөө үзүүлхэ һэн.

Хамһабариин элдэб хүдэлмэриин хүсэд оньһожоруулагдаагүй байһан, үйлэдбэриин технологи наринаар сахиха эрилтын үшөөл һула байһан, ажалай журам улам бэхижүүлхэ шухала байһан тушаа «Теплоприбор» заводой мастер **Р. А. Ухова** онсо тогтоо. Энэ заводой коллективэй 60 процентнь залуушуул юм. Гэхэ зуура, тэдэнэй байра байдал һайжаруулха, һуралсал, амаралта эмхидхэхэ асуудалнуудта анхарал багаар хандуулагдана. Залуу хүдэлмэришэдэй, залуу мэргэжэлтэдэй ажаһууха хамтын байрануудые олоор баридаг болохо саг тулажа ерээ гэжэ тэрэ хэлэһэн байна.

Барилга хадаа бүхы үйлэдбэриин үндэһэ һууринь мүн тула энэ һалбариин районой ямараар эрхилэгдэжэ байһан тухай тоосоото элидхэл соо горитой шэнжэлэгдээ. Тиихэдээ районно партийна организациин хүтэлбэри доро шиидхэгдэхэ энэ хэрэгэй дутагдалтай байһаниинь элирнэ. 1974 ондо районой барилгын 18 эмхи зургаанай арбаниинь түсэбтэ даабаряа дүүргэжэ шадаагүй байшоо. Тиигэжэ аяар 3,3 миллион түхэригэй барилгын хүдэлмэри бүтээгдэнгүй үлэһэн байна. Барилга бодхоохо энэ жэлэй юһэ һарын түсэб 93 процент дүүргэгдээ. Илангаяа авиазаводой, ТЭЦ-эй, барилга-хабсаралгын 2-дохи управленинүүд муугаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэгдээ.

Барилгын эмхи зургаануудай хүдэлмэриин гээгдэлдэ ороһон шалтагаан хадаа барилгые ёһотой инженерно бэлэдхэлгүйгөөр эхилдэгһээ, проект зохёолгын унжагайрдаг, тэрэнэй дутагдалайнь олон байдагһаа, материальна болон мүнгэ зөөриин эзэн ёһоор хэрэглэгдэдэггүйһөө, хүдэлмэришэдэй дуталдадагһаа эшэ үндэһэтэй гэһэн ажаглалта Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын управлениин 4-дэхи управлениин начальник **А. П. Рева** хэһэн байна.

Энэ тэмдэглэл соо районой гол һалбаринууд болохо промышленность ба барилга тушаа гол түлэб тогтобобди. Эдэл һалбаринуудай мүнөөнэй байдал районно партийна организациин ажал ябуулгын гол сэгнэлтэнь [...] байна бшуу. КПСС-эй [...] съездые нэрэтэй со[...] угтахын түлөө бүгэд[...] ехэ тэмсэлдэ район[...] ажалшадые элсүүлхэ [...] үүргэтэй партийна [...]цинууд, бүгэдэ ко[...]нууд энэ шухал[...] саашадаа анхарала[...] хандуулха уялгата[...] эрилтэ конференци[...] тогтоол соо гол һу[...]нэ.

Железнодорожно [...] партийна конференци[...] дэлмэридэ КПСС-эй [...]мой нэгэдэхи сек[...] **А. У. Модогоев**, [...] обкомой бюрогой [...] партиин Улаан-Үды[...]мой нэгэдэхи се[...] **А. М. Беляков** хаба[...] КПСС-эй обкомой [...] секретарь А. У. М[...] конференци дээрэ [...]гы үгэ хэлэһэн бай[...]

Партиин райком, [...] партийна организаци[...]галтын комиссиин [...] городской болон об[...] партийна конференци[...] делегадууд һунгагд[...]ференциин һүүлээр [...]эй райкомой пленум [...]дажа, эмхидхэлэй [...]нууд харагдаа.

* * *

КПСС-эй Железно[...] райкомой нэгэдэхи [...]ряар **В. М. Леонов**, [...]тарьнараар **Л. Л. Бо**[...] **В. Е. Тараканов** гэш[...]гагдаба.

Г. ЦЫРЕТОР[...]

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ЗҮБЛӨӨН

Һаяхан Гусиноозёрск хотодо аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн болоо. Таряашад болон малшад жэлэй зарим дүнгүүдые гаргаха зуураа, энэ зүблөөндэ зорюулагдаһан тусхай выставкэдэ өөһэдынгөө ажахын түйлалтануудые эли тодоор харуулаа. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой таряашадай ургуулһан шэниисын томо боолто табяатай байба. Талын-Булагай комбайнернууд тарьялангай зарим талмайһаа гектарай 25 центнер шэниисэ сохиһон байгаа. Кировэй нэрэмжэтэ совхозой ажалшад табан килограмм болохо куузику харуулба.

Эдир пионернүүд хүдөө ажахын түрүүшүүлые амаршалаа.

«Ажахын жэлэй зарим дүнгүүд ба 1976 ондо хүдөөгэй ажалшадай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник **В. Е. Баторов** элидхэл хээ. Элидхэлшэ таряашад болон малшадай хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолон харуулба.

Республикын габьяата механизатор, Химнын совхозой кукурузашан **Б. Р. Жамбалов**, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод **Ш. А. Ахметханов**, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь **В. Б. Цыбиков**, Сэлэнгын совхозой кукурузашан **Ю. М. Запарин**, энэ ажахын хонишон **А. М. Акулов**, Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой механизатор **Н. Т. Дурхеев**, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **А. Н. Цыденов**, Шасарганын совхозой зүгышэн **А. П. Филонов** гэгшэд элидхэл тушаа үгэ хэлээ.

Һүүлээрнь БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, КПСС-эй райком болон аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотанууд түрүүшүүлдэ барюулагдаа. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Талын Булагай тракторно-таряан ажалай бригадада «Алтан плуг» гэһэн дамжуулгын шан үгтөө. 1975 ондо таряа хадалгын чемпион болоһон энэ бригадын комбайнер **Д. Ш. Сампилов** «Алтан хоолос» гэһэн шан абаба.

Зүблөөндэ хабаадагшад 1976 оной социалис уялга тодорхойлоод, ерэхэ жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэриие эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада техникэ заһабарилгые саг болзор соонь һайн шанартайгаар үнгэргэхэ уряатайгаар республикын бүхы механизаторнуудта хандаһан байна.

Манай корр.

„Юһэдэхи табан жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэһэн ажалша коллективүүдтэ, үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ нэрэ хүндэ, алдар соло!

(Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

НҮХЭДТӨӨ МАГТААЛТАЙ

Шулуушанай мэргэжэлые гансал эрэ хүн шэлэдэг юм гэжэ зариман һанадаг. Теэд мүнөө ганса эрэшүүл барилга хэдэг бэшэ ааб даа. Үндэр сагаан гэрнүүдые ерьын бодхоожо байһан шулуушадай дунда хэнэрнүүдтэй, залуу басагадтай заал һаа золгохот. Тэдэнэр хүдэр шамбай бэетэй эрэшүүлһээ дутангүйгөөр хана барижа байхал. Жэшээлхэдэ, Буряадай барилгын управлениин 7-дохи СМУ-гай шулуушан Екатерина Фёдоровна Шишкина хорёод шахуу жэлэй туршада барилга дээрэ хүдэлнэ. Тэрэ республикынгаа ниислэл Улаан-Үдэ хотодо байрын гэрнүүдые, совет эмхи зургаануудай, саад-яслинуудай байшангуудые олоор барилсаһан юм.

Екатерина Фёдоровна Шишкина Сотниковой шубуунай фабрика барилсаһан байна. Тэрэ мүнөө гэр барилгын комбинадай хоёрдохи ээлжээниие барилсана. Халаанай туршада 2—2,5 кубометр хана барижа, даабаряа 15—20 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг. Тэрэ һайн шанартайгаар, түргэнөөр барилга хэжэ, нүхэдэйнгөө магтаалда хүртэдэг юм. Олон жэлэй туршада оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ байһанайнгаа түлөө коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Екатерина Фёдоровна юһэдэхи табан жэлэй туршада илангаяа һайнаар хүдэлөө. Тэрэнэй үбсүүндэ «1974 оной социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэг ялардаг. Бэрхэ шулуушанай дүрэ зурагые 7-дохи СМУ-гай Хүндэлэлэй самбар дээрэ харахат. Екатерина Фёдоровна Шишкина эрхим түрүү ажалаараа нүхэдэйнгөө дунда суурхажа байһаар. Өөрынгөө мэргэжэлдэ хэдэн олон барилгашадые һургаһан юм. Мүнөөшье залуушуулда зүбшэл заабари хэлэжэ, шадаха зэргээрээ туһалдаг. Халаан бүриин даабари үлүүлэн дүүргэжэ, түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Шулуушан Е. Ф. Шишкина мүнөө барилгашанай 4-дэхи разрядтай. Түмэр бетоноор шудхалаа хэхэ мэргэжэл шудалһан юм. Бэрхэ хүдэлмэришэн шадабари мэргэжэлээ улам нарижуулан, үдэрһөө үдэртэ улам эршэтэйгээр ажаллана. Гэр барилгын комбинадай хоёрдохя ээлжээниие саг болзор соонь ашаглалгада тушаалсажа, партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэһэн хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллажа байна.

Д. БАЛДАНОВ.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

БЭРХЭ ТОКАР[...]

Анатолий Красилёвые танихагүй хүн «Гусиноозёрская» уурхайн хүдэлмэришэдэй дунда үсөөн лэ байха. Тэрэ токариин 4-дэхи разрядтай. Нүүрһэ малтадаг орёо оньһон техникэдэ хэрэгтэй детальнуудые шадамар бэрхээр бүтээдэг. Эгээл харюусалгатай детальнууд Анатолий Красилёвто даалгагдадаг.

— Анатолий алтан гартайл хүн даа, — гээд, хамта хүдэлдэг нүхэдынь магтадаг юм. Хүдэлмэришэдэй магтаалда хүртэхэ гээшэ тиимэ бэлэн бэшэ ааб даа. Оролдосотой һайнаар хүдэлжэ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлжэ ябаһан Анатолий Красилёв эрхим шанартай продукци ехээр гаргажа, социалис мүрысөөндэ илана. Тэрэ халаан бүриингөө даабари 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг.

Нэгэ иимэ ушар мартагдаггүй. Байгша [...] нүүрһэ малтадаг [...] дэрбэ. Тэрээндэ [...] таль бүтээжэ шад[...] гэжэлтэн олдобо[...] Анатолий амарал[...] Уурхайн хүтэл[...] залуу токарь Ана[...]силевто хандаха у[...]лоо һэн. Тэрэ оло[...]лэнгүй, ерэжэ хү[...]рэгтэй деталь бүт[...]һэ малтаха комба[...] дэлгөө бэлэй. Ии[...] оло дахин дайра[...]голий Красилёв [...]лэйнгээ даабари [...] һарын туршада [...] мүнөө 1976 оно[...] ажаллана.

Тэрэ сүлөө са[...]холтойгоор үнгэрг[...] олон номуудые, [...]налнуудые уншах[...] мэдэсээ дээ[...] спортивна наадан[...] баадалсадаг.

В. САМ[...]

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДТА

РСФСР:

РЕВОЛЮЦИОНЕРЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ

1905 оной декабрь һарада Москвада болоһон зэбсэгтэ восстаниие ударидагшадай нэгэн — Фёдор Мантулинай нэрэмжэтэ шан КПСС-эй Кореневско райком тогтообо. Энэ шан механизаторнуудай эрхим бригадада барюулагдаха юм.

1905 оной восстаниин үедэ Ф. М. Мантулин Преснидэ болоһон байлдаануудта эрэлхэгээр тэмсэһэн хүдэлмэришэдэй дайшалхы дружиные ударидаһан байна. Семёновско полкын отряд тэрэниие баряад, буудажа алаһан байгаа.

Революционерэй түрэһэн Курска областиин Кореневско районой Краснооктябрьска тосхоной нэгэ үйлсэ тэрэнэй нэрээр нэрлэгдэһэн, хүдөөгэй клубай байшангай нюур талада мүнхэлэлгын самбар үлгөөтэй байдаг.

УКРАИНА:

БАЯН УРГАСА

Донской областиин Великоновоселковско районой XVIII партсъездын нэрэмжэтэ совхозой таряашад энэ жэлдэ үндэр баян ургаса хуряагаа. Залуу саадай зурууд хоорондуур томо гэгшын монсо-сонсо юумэн харагдахадал гэнэ. Энэ хадаа табин килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй тэжээлэй тыквэнүүд гээшэ.

«Стофунтовая» сортын тыквые хоёр хүнэй үргэхын аргагүй байдаг. Теэд тэрэниие хайшан гэжэ хуряадаг юм? Тыквые хажуу тээшэнь түлхижэ, сүлөө газарта гаргаад, гурбан хүн үргэжэ, машинада ашадаг. Түсэбөөр хараалагдаһанһаа таба дахин ехэ ургаса абтаа. Гектар бүриһөө дунда зэргээр 500, зарим участогуудтань мянга хүрэтэр центнер ургаса абтаһан байна. Нэгэ тыквэ үдэр соо дүрбэн үнеэ хооллуулхада хүрэнэ.

КИРГИЗИ:

«ПОЮЩАЯ ИГЛА» ГЭЖЭ КЛУБ

Эдир оёдолшодой «Поющая игла» гэжэ нэрлэгдэһэн клуб аха классай һурагшадай дунда алдаршанхай. Иимэ клуб Тянь-Шаньска районой Куйбышевай нэрэмжэтэ дунда һургуулида нээгдэжэ, угалзатуулан оёхо арга шадабарида басагадые һургана.

Һургуулиие шефтэ абаһан Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоз оёдолой машинка, элдэб хэрэгсэлнүүдые, бүд болон бусад материалнуудые клубай мастерскойнуудта абажа үгөө. Эдир оёдолшод үндэһэн ёһо заншал, арадай уран гартанай зохёохы бэлигые шэнжэлэн үзэнэ. Арадай уран гартанай бүтээһэн зүйлнүүд олоной дунда суурхадаг юм.

Нарынска областиин дүпэ гаран һургуулида иимэ клубууд бии болонхой.

ГРУЗИ.

ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДТА

Грузиин габьлата уран зураашад Маргарита ба Шота Метревели гэгшэдэй бүтээлнүүдэй выставкэ грузиин хүдөө нютагай ажалша бэрхэ хүнүүдтэй, тэдэнэрэй ажал хүдэлмэритэй, амаралта, һонирхолтой танилсуулна.

Выставкэдэ 120 бүтээл табигданхай. Виноград, сай, саад ургуулагшадтай уулзалгануудайнь үрэ дүн иимэ. Социалис Ажалай хоёр дахин Герой Тамара Купанин гэгшын портрет, «Шэнэ Самгорида», «Туршалгын участогта», «Намар», «Хонишод шэнэ газетэ уншана» гэхэ мэтэ зурагууд иимэ уулзалгануудһаа үндэһэтэй юм.

Метревелитэнэй зурагууд Грузиин промышленна предприятинуудта ходо харуулагдажа байдаг.

РСФСР:

ПРОДУКЦИИНЬ ХЭМЖЭЭН ХОЁР ДАХИН НЭМЭХЭНЬ

Приморийн хизаарай Ярославска комбинадта үйлэдбэриин хоёр шэнэ комплекс ашаглалгада үгтэбэ. Тэндэ мүнөө үе сагай эрилтэ гүйсэд хангама түхеэрэлгэнүүд тодхогдонхой. Ашагта малтамалнуудые болбосоруулдаг энэ комбинат мүнөө жэл бүри хэдэн зуун мянган тонно флюоридай руда үйлэдбэрилэн гаргадаг болохо.

Эндэ ашаглагдадаг флюоридай уурхай СССР соогоо эгээл баяниинь гэжэ тоотой юм. Ярославска ашагта малтамалнуудай комбинат оронойнгоо арадай ажахыда гол түлэб эрхим һайн шанартай флюоридай холисо үгэдэг.

МОЛДАВИ:

МАЛАЙ ҮҮЛТЭР ҺАЙЖАРУУЛХЫН ТҮЛӨӨ

Республикын ажахы хоорондын ехэ бүлэг барилганууудта һүтэ малай үүлтэр һайжаруулха программа Молдавида бэлдэгдэжэ дүүргэгдэбэ. Ойрын хэдэн жэлэй туршада малайнгаа үүлтэр үндэһөөрнь һайжаруулхэ, Молдавида улаан зүһэтэй үнеэдые ашаг шэмэтэй хара-соохор үүлтэрэй үнеэдээр һэлгэхэ гэжэ энэ программаар хараалагдана.

Энэ программын ёһоор, республикын бүхы зононуудта Молдавиин үүлтэрэй хара-соохор үнеэд бии болгогдохо юм. Тэжээлэй ургамалнуудай уһалагдадаг талмайе үргэдхэхэ, холимог тэжээл гаргадаг промышленностиин хүсэ үргэдхэхэ гэжэ тус программаар хараалагдана.

(ТАСС).

Москва шадарай Зеленоград хотын айхабтар ногоон хото гэжэ суурхадагыншье гайхалгүй. Нэрэньшье баһал тиимэ байна бшуу. Тэрэ үдхэн ой соо ехэл зохидоор таараалдуулагдан баригданхай. Энэ хотын проект зохёоһон архитекторнууд, инженернүүд 1975 оной СССР-эй Гүрэнэй шанда зууршалагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зеленоградай нэгэ квартал.

АПН-эй фото.

---

1. „ЗӨӨЛЭН АЛТАНАЙ" ФАБРИКА

Улаан-Үдын аймагай ан үсхэбэрилхэ тусхай шэглэлтэй «Забайкальский» совхоз ангай үнэтэ арһа гүрэндэ худалдаха, елэн хара норкын, үнэгэнэй гүлгэ олоор абажа тэнжээхээр хараалһан юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь холо уряд дүүргээ. Тиин доро толилогдоһон бэшэгүүд соо тус ажахын ан үсхэбэрилэгшэдэй хүдэлмэри, саашанхи зорилго тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэбэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ ан үсхэбэрилдэг тусхай шэглэлтэй «Забайкальский» совхозой хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилэгшэд гол һалбаряа улам хүгжөөхэ талаар горитой ажал ябуулһан байна. Жэшээлбэл, үнгэрһэн табан жэлэй туршада дурсагдагша ажахын норко, үнэгэнэй тоо толгой горитойгоор олошоруулагдаа гэхэ гү, али мүнөө бүхыдөө 1590 үнэгэн, 18.571 норко бии. Тэрээнһээ гадна байгша ондо гүрэндэ тушаагдаха 75.200 норко, 6.380 үнэгэн харууһалагдана. Эды олон ан амитадынь найман бригадада хубаарилагдаад, дүршэлтэй бэрхэ ан үсэбэрилэгшэдэй гараар тэжээгдэжэ байнхай.

Анханда, совхозой һая байгуулагдаад байха үедэ эндэхи фермэдэ туулай, хойто зүгэй сагаан үнэгэн үсхэбэрилэгдэжэ, овощ тариха газар даалгагданхай байһан юм. Теэд он жэлэй ошохо тума эдэ һалбаринуудайнь ашаа үрэ багатай, ехэ гаргашатай байһаниинь элирүүлэгдэжэ, совхозой хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд жэжэ һалбаринуудаа усадхажа, һайн үүлтэрэй, үнэтэ арһатай ан амитадые үсхэбэрилхэ тусхай шэглэлдэ ороһон юм. Ингэжэ нэгэ шэглэлтэй болгогдоходоо, ажахынь һүүлэй жэлнүүдтэ хурдан түргэнөөр хүгжэжэ захалаа бшуу.

— Аша багатай һалбаринуудһаа арсажа, елэн хара норко, бууралтанги харабтар зүһэтэй үнэгэ үсхэбэрилнэбди. Тэжээлыень бэлдэхэдэмнайшье амар болошоо. Урдандаа туулайн үсхэбэрилэгдэдэг байхада тэжээлэй хоёр цех хүдэлгэгдэдэг байһан, мүнөө нэгэ цех эдеэ хоолыень бэлдэнэ. Ингээд ерэхэлээрээ тэжээлэй цехтэ ажалладаг хүдэлмэрилэгшэдшье олоор сүлөөлэгдөө. Мүнөө ан амитадай эдеэ хоол бүйлүүлдаг цехэй зарим хүшэр хүндэ хүдэлмэринь оньһожоруулагдаа. Саашадаа ангай фермын үргэдхэгдэхэдэ, энэ цех шэнэ оньһон түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаха юм, — гэжэ тус совхозой директор Владимир Иванович Молев тайлбарилан хэлээ бэлэй.

Нээрээшье, дурсагдагша ажахын һүүлэй жэлнүүдтэ гол һалбаряа үргэдхэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Хараад үзэе даа, мүнөө бүхыдөө 1.320 эмэ үнэгэн, 14.500 эмэ норко тэжээгдэжэ байбал, арбадахи табан жэлэй эхиндэ эдэ норкын тоо 16.500-да хүргэгдэхэ юм. Харин үнэгэн энэ хугасаада балай олошоруулагдахагүйгөөр хараалагдана. Ушарынь хадаа норко үсхэбэрилхэдэ үнэгэнһөө нилээд аша үрэ ехэтэй, тэжээл багаар гаргашалагдана. Хоёрдохёор, совхозой ан үсхэбэрилэгшэд үнэгэнэй үүлтэр һайжаруулха, һайн шанартай, үнэ сэн ехэтэй арһа гүрэндэ тушааха талаар түбэй область, хизаарнуудай ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэдтэл адли дүршөөгүй гэжэ тэмдэглэлтэй. Тиимэһээ арбадахи табан жэлдэ зарим тэды дутагдалнуудаа усадхаһанай, илангаяа мүнөө харууһалагдажа байһан һүрэг үнэгэдэйнгөө үүлтэр һайжаруулһанай удаа фермээ үргэдхэхөөр түсэблэнэ.

Ан үсхэбэрилдэг «Забайкальский» совхоз энэ норко олошоруулһанай ашаар арбадахи табан жэлдэ норкын гүлгэ олоор тэжээхэ аргатай болохо юм. Тусхайлан хэлэбэл, байгша ондо норкын 72—74 мянган гүлгэ харууһалжа, арһыень гүрэндэ тушаабал, 1980 ондо 100 мянган норкын арһан худалдагдаха болоно. Ингээд ерэхэлээрээ дурсагдагша ажахы Эхэ орондоо ангай арһа тушааха түсэбөө жэншэдгүй бэелүүлжэ, нилээд ехэ олзо нэмэжэ [...] байна гээшэ.

— Ангай арһа гүр[...]шааха ба норко, [...] гүлгэ тэнжээхээр хар[...]даһан юһэдэхи табан [...]мнай түсэб уридшал[...]гэгдээ. Тиигэжэ бидэ [...]бан жэлэй туршада [...] **309 мянган норкын, [...] мянган үнэгэнэй арһа [...] орондоо худалдахаа[...]лэһэн байбал, 327 [...] норкын, 31 мянган [...] арһа тушаагаабди.** [...]жалта бэлээр түйла[...] Юуб гэхэдэ, манай с[...] ан үсхэбэрилэгшэд, [...]жэлтэдэй үнгэрһэн ээ[...]саа соо бии хүсэе[...] ажаллаһанай, мүн хү[...]шэ хүдэлмэридөө шэ[...] арганууд, түрүү дү[...]шэл үргэнөөр нэбтэ[...] хоорондо мүрысөө[...] һанай ашаар ниим[...] түйлагдаа, — гэжэ с[...] партбюрогой секретар[...]ни Будаевич Ранжур[...]рэнэ.

Үнэхөөрөөшье юһэ[...]бан жэлэй түсэбэй [...] тэдэ хубитаяа ехэ[...]һан түрүүшүүл энэ[...] олон. Жэшээлбэл, [...] 40 гаран ан үсхэбэ[...] хараалагдаһан зорил[...] бэелүүлээ. Тиихэдэ [...]рууһалагшадай хоёр, [...] тэжээгшэдэй зурга[...]да мүрысөөндэ онсо [...]һан байна. Тиимэ[...] ан үсхэбэрилэгшэд — [...]лых, П. Зайкова, А. [...]ва, Ф. Игумнова, Г. [...]лова, В. Раменска[...]пылова, Ф. [...] Е. Демина бол[...]сад бүхыдөө 19 хү[...]лэгшэд табан жэлэй[...]сэб болзорһоонь хол[...] дүүргэбэ. Богонеор [...] дурсагдагша совхозой [...] хэбэрилэгшэд, мэрг[...] түйлаһан амжалтаа[...]тадхахаар ажаллажа [...]

Вл. ЖИГЖИ[...]

манай тусхай [...]

Улаан-Үдын айма[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ[...]ко тэжээдэг 6-дах[...]гадын ан үсхэб[...] Л. Асеева (зүүн [...] У. Копылова, А. Кр[...] Д. Аюшеева, И. [...] Г. Анисимова, Е. Н[...] гэгшэд.

З. ВЕСНИ[...]

ХУРДАН АЛХАМАЙ ШАТАНУУД

СССР-эй Наукануудай академиин 250 жэлэй ой

(Буряадай эрдэм наукын хүгжэлтын түүхэһээ)

СССР-эй Наукануудай академи бии болгогдоһоор 250 жэлэйнгээ алдарта ойн баярые эдэ үдэрнүүдтэ тэмдэглэжэ байна.

Буряадай филиал болбол СССР-эй Наукануудай академиин олон тоото хубинуудай нэгэниинь мүн. Мүнөө манай филиал оронойманай зүүн зүгтэхи эрдэм наукын шухала түбүүдэй нэгэн болонхой.

1922 ондо РСФСР болон ДВР-эй Буряад-Монголой областьнуудай соёл гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй конференци дээрэ анха түрүүшын научна эмхи зургаан — Эрдэмэй комитет бии болгогдоо һэн. Тус комитет 1929 ондо Буряад-Монголой эрдэм-шэнжэлэлгын соёл гэгээрэлэй институт болгожо хубилгагдаа бэлэй. Эрдэмэй комитет (1922—1929 онуудта) хэлэ, литература болон түүхын материалнуудые суглуулан оршуулжа, хэблэлэй хэрэгүүдые эмхидхэжэ эхилһэн юм. Энэл хугасаада научна библиотекын болон гар бэшэгэй жаса байгуулагдаа, мүн хэлэнэй баялиг, тэрэнэй терминүүдые гуримшуулха талаар эмхидхэлэй түрүүшын алхамууд хэгдээ. 1922—1929 онуудай туршада хизаар ороноо шэнжэлэлгын хүдэлмэри ябуулдаг Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ эрдэмэй бүлгэм байһан юм.

Гэхэ зуура, дээрэ нэрлэгдэһэн научна эмхи зургаанууд социализмын экономикын эхи үндэһэ байгуулжа байха үедэ республика дотор эрдэм шэнжэлэлгын хүдэлмэри хүсэд дүүрэнээр хангажа шадахагүй байгаа. 1929 ондо ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой болон БМАССР-эй ЦИК-гай шиидхэбэреэр эрдэмэй комитедэй үндэһэ һуури дээрэ Гүрэнэй соёл гэгээрэлэй институт бии болгогдоо һэн. Энэ Институт тэрэ үе сагайнгаа эрдэм наукын хүгжэлтэ хангаха зорилго дүүргэһэн байна. Тус институдай мэдэлдэ Улаан-Үдын болон Хяагтын хизаар ороноо шэнжэлэлгын музейнүүд оруулагдаа бэлэй.

Шэнэ эмхидхэгдэһэн соёл гэгээрэлэй институт (1936 он болотор) Буряад ороной арадуудай аман зохёол суглуулха болон үльгэршэдтэй ходо уулзалгануудые эмхидхэхэ талаар горитойхон хүдэлмэри ябуулһан. Энэ научна эмхи зургаан буряад хэлэ шэнжэлхэ, хэлэнэй байгуулалтын республика дотор хойшолуулашагүй шиидхэгдэхэ асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулаа һэн. СССР-эй Наукануудай академиин зүүн зүгэй оронуудые шэнжэлдэг Институтдай хабаадалгатайгаар нютагай хэлэнүүдые шэнжэлхэ экспедицинүүд Буряадай ондо ондоо аймагуудаар эмхидхэгдэһэн байна.

Республика дотор социалис байгуулалтын эрилтэнүүдэй эрдэм наукада дээшэлхэдэнь, соёл гэгээрэлэй институт Хэлэ, литература болон түүхын гүрэнэй институт болгогдожо хубилгагдаа һэн. Иимэ научна эмхи зургаан тухай тогтоол БМАССР-эй ЦИК-гай Президиум болон ВКП(б)-гэй обкомой бюро 1936 оной мартын 16-да гаргаһан юм. Партиин обком научна хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые хараалаа һэн. Шэнээр эмхидхэгдэһэн тус институдай болон республикын эрдэм наука шэнжэлдэг эмхинүүдэй урда орёо шанга зорилгонууд табигдаһан байна. Эдэ зорилгонуудые шиидхэхын тулада эрдэмтэднай бүхы научна хүдэлмэреэ оронойнгоо эрдэм наукын түбүүдтэй бүри нягта холбоотойгоор хэжэ захалаа бэлэй.

1943 ондо экономикын шэнэ сектор байгуулагдаа һэн. Һүүлээрнь удангүй институдай бүридэлдэ Ботаническа саад оруулагдаһан. Ингэжэ энэ научна эмхи зургаанда шэнэ шэнэ хубинууд бии болгогдожо, БМАССР-эй СНК-гай 1944 оной июнини тогтоолоор тус институт Буряадай соёл гэгээрэлэй болон экономикын эрдэм-шэнжэлэлгын институт гэжэ нэрлэгдэһэн байна. Энэ институдай урда республикада эрдэм шэнжэлхэ бүхы хүдэлмэриие нэгэдүүлэн гуримшуулха, экономико болон соёл гэгээрэлэй талаар дүй дүршэлые согсолхо зорилгонууд табигдаа һэн. 1949 оной ноябрьда экономикын секторай болюулагдахадань, институт хубилгагдажа, эрдэм-шэнжэлэлгын соёл гэгээрэлэй институт болгогдоһон. Тус Институдай бүридэлдэ 3 сектор бии һэн: түүхын, хэлэ ба бэшэгэй, литература болон арадай аман зохёолой. 1957 ондо Институдай бүридэлдэ тибетологиин, тиихэдэ 1958 оной февральда искусство шэнжэлхэ секторнүүд нээгдэһэн юм. Республикын экономикын болон соёл гэгээрэлэй хүгжэлтын шэнэ шата эрдэм наукын эмхи зургаануудай саашанхи зорилгонуудые заажа үгөө. Энэ саг болотор республика доторнай эрдэм шэнжэлэлгэ ехэхэн амжалтануудые туйлаа. Тиихэдэ нийтын эрдэмэй шухала шэглэлнүүдээр үрэ дүн туйлагдаа, олониитын хүгжэлтын болон соёл гэгээрэлэй үзэгдэлнүүдые гүнзэгы гөөр шудалха талаар баян дүршэл суглуулагдаа, мүн баһа эрдэм наукын үндэһэ һуури болохо шэнжэлгэнүүдтэ, бодото ажабайдалда шухала научна хүдэлмэри хэгдээ. Эдэ бүхы хэгдэжэ байһан юумэн хамта дээрээ республика дотор эрдэм наукын шанар шэнжын хүгжэлтые урид тодоруулаа.

1958 ондо Институдай һуури дээрэ СССР-эй АН-ай Сибириин отделенидэ ородог Буряадай эрдэм-шэнжэлэлгын комплексно институт эмхидхэгдээ. Комплексно институдта байгаали шэнжэлдэг эрдэмэй шэнэ һалбари нээгдээ бэлэй. Энэ үе сагһаа хойшо партийна организацинуудай, СССР-эй Наукануудай академиин болон бэшэшье түбэй эрдэм-шэнжэлэлгын институдай аша туһаар байгаали шэнжэлхэ эрдэм нилээд хүгжэлтэ абаһан байна. Тиихэдэ шэнэ шэнэ сектор, таһаг болон лабораторинууд нээгдээ. Тиигэжэ 1966 ондо комплексно институт СССР-эй Наукануудай академиин филиал болгогдоһон юм.

Мүнөө Буряадай филиалай бүридэлдэ: байгаали шэнжэлхэ эрдэмэй, геологиин, нийтын эрдэмэй институдууд болон экономикын таһаг ороно. Эдэ бүхы шэглэлнүүдээр мүнөө үеын шухала шэнжэлгэнүүд хэгдэжэ байдаг.

Нийтын эрдэмэй институт филиалай бэеэ даатан нэгэ һалбари мүн. Тус һалбариин эрдэмтэд зүүн зүгэй оронуудые, искусство, социологиин болон бэшэшье эрдэмэй асуудалнуудые шэнжэлдэг юм.

Шэнжэлгын темэнүүдэй үргэдхэтэй, худэлмэриин хэмжээнэй ехэ болохотойнь хамта, институдуудай эмхидхэл баһал хубилан олошорно. Тиигэжэ экономикын болон физиологическа эдэбхитэй бодосуудай шэнэ хубинууд филиалда бии болонхой. Шэнэ нээгдэһэн таһагууд болон хубинууд гэбэл: гар бэшэгэй, ксилографай таһаг, этнографи, археологи, буддын шажан болон монголшуудай түүхэ, хэлэ бэшэг шэнжэлдэг эрдэмэй, философи болон социологиин асуудалнуудые шэнжэлхэ секторнүүд. Институдай худэлмэрилэгшэд шэнжэлхэ ажал ябуулгадаа КПСС-эй XXIII, XXIV съезднүүдэй шиидхэбэринүүдые болон КПСС-эй ЦК-гай «Нийтын эрдэмые саашадань хүгжөөхэ, коммунис байгуулалтада тэрэнэй үүргые дээшэлүүлхэ тухай хэмжээнүүд» гэһэн тогтоолые хүтэлбэри болгон баримталжа, шэлэжэ абаһан темэнүүдээрээ эли бодо дүнгүүдые туйлаа. Мүн нийтын эрдэмээршье хэдэн бүхэли научна худэлмэри бэшэгдэнэ.

Институдта Буряад ороной арадуудай түүхэ, тэдэнэрэй хэлэ, арадай аман зохёол, литература болон искусствын, буряад болон республикын бэшэшье арадуудай бии болоһон түүхэ тэдэнэрэй байра байдал ёһо заншалай асуудалнуудаар горитойхон научна шэнжэлэлгэнүүд хэгдэһэн байна. Тиихэдэ энээнэй хажуугаар Сибириин социально-экономическа хүгжэлтын зарим асуудалнуудаар, капиталис шатые Сибириин арадуудай алад гаража, тэдэнэй дунда худэлмэришэн ангиин болон коммунис үзэл бодолой бии болоһон тухай шэнжэлгэнүүд хэгдэһэн байна.

М. ТУЛОХОНОВ.
хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

Буряадай АССР-эй габьяата врач, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Октябрина Матвеевна Омбоевагай нэрэ соло республика соогоо суурхаһаар үнинэй. Тэрэ республиканска больницын стоматологическа отделениие даадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: врач — О. М. Омбоева операционно сестра А. В. Синяковатай ажалдаа бэлдэжэ байна.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

РЕПОРТАЖ

ФОТО-ЗУРАГУУД ХӨӨРЭНЭ...

Буряадай филиалай томо байшангай 2-дохи дабхарта гэшхүүрээр дээшэ гарамсаартнай, баруун талададтнай СССР-эй Наукануудай академиин 250 жэлэй ойн баярта зорюулагдаһан таатай зохидоор бэлдэжэ хэгдэһэн фотовыставкэ танииие угтахэ. Эндэ фото-зурагуудһаа гадна, байгаали шэнжэлхэ эрдэмэй институдай эрдэмтэдэй хэблүүлһэн статьянууд болон номууд шэл доогуур жэрылдэнэ.

Эндэ хамта дээрээ 13 лабораториин шэнжэлгын хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдтэй танилсанабди.

Фото-зурагууд, хажуугаарнь үсоэн үгэнүүд. Энэ выставкэ хэмжээгээрээшье ехэ бэшэ. Хэдышье тиимэһаа, выставкэ байгаали шэнжэлхэ эрдэмэй институдай эрдэмтэдэй шэнжэлгэнүүд тухай олон юумэ хүн бүхэндэ хэлэнэ.

Тус институдай молекулярна физикын лаборатори жэшээ болгон абажа харая. Лаборатори 1963 ондо байгуулагдаа. Түрүүлэн бии болгогдоходонь лабораториин эрдэмтэд ганса шэглэлээр шэнжэлгэнүүдээ хэдэг һэн. Харин мүнөө тэдэнэр 10 жэлһээ үлүүтэй саг соо эрдэмэйнгээ асуудалнуудые хоёр шэглэлээр шэнжэлжэ байна. Тус лабораториин научна хүдэлмэрилэгшэд оронойнгоо эрдэм наукын түбүүд — 16 хототой харилсаатай. Тэдэнэй тоодо Москва, Ленинград, Киев, Новосибирск, Владивосток хотонууд ороллсоно. Лабораториин ургажа бэхижэжэ байһые үшөө нэгэ баримта гэршэлнэ. Тэрэнь юун бэ гэбэл, лабораториин шэнжэлдэг нэгэ гэл асуудалаар научна хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна һургуули 1974 оной сентябрьда, Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдэһэн байха юм.

Үшөө нэгэ лаборатори тухайнь. Манай биохимиин лабораторинхид горитойхон шэнжэлгэнүүдые, бодото байдалда хэрэгтэй зүбшэлнүүдые ходо хэжэ, олондо мэдээжэ болгодог. Тус лабораториие ветеринарна эрдэмэй доктор, профессор В. Р. Филиппов хүтэлбэрилнэ. Профессор В. Р. Филиппов хүдөө ажахын эрдэмэй 12 кандидадые бэлдэһэн байна. Тиихэдэ тэрэнэй ударидадаг лабораториин эрдэмтэд Благовещенскын, Приморнин болон бэшэшье институдай научна хүдэлмэрилэгшэдтэ теориин, ажабайдалайшье асуудалнуудаар зүбшэлнүүдые үгэдэг юм. Гадна, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд лабораториин эрдэмтэдтэй нягта холбоотой.

Буряадай филиалай эрдэмтэд СССР-эй Наукануудай академиин 250 жэлэй ойе шэнжэлэлгынгээ хүдэлмэри эрхилхэ хүсэн дундаа угтаба. Эдэнэр амжалташье туйлаһан байна. Эдэ туйлалтанууд соонь байгаали шэнжэлхэ эрдэмэй институдай научна хүдэлмэрилэгшэдэй хубита бии.

Д-Р. ДАМБАЕВ.

НОМОЙ ТАГ

„НОГООН ЗУЛА“

Буряадай мэдээжэ уран зохёолшо, поэт Чимит Цыдендамбаевай номууд гансашье манай республика дотор бэшэ, үргэн дэлгэр Эхэ орон соогуурнай таранхай.

Чимит Цыдендамбаевай «Ногоон зула» нэрэтэй шэнэ ном Буряадай номой хэблэлээр мэнэ һаяхан барлагдан гараба. Һургуулиин наһанай үхибүүдтэ зорюулагдаһан шүлэгүүд «Ногоон зула» гэһэн поэмэ энэ ном соо оронхой.

«Байгал-Амарай магистраль тухай байха зурхэнэй магтаал домог» гэһэн шүлэгөөр энэ ном нээгдэнэ.

Зуун шэнэ городуудые,
Мянган шэнэ
тосхонуудые
Ногоон шэлбэһээр
анхилһан
Номин тайгадаа
түбхинүүлжэ,
Шэнэ магистраль
шэнхинэхэл —

гэжэ поэт БАМ-да магтаал үргэнэ.

«Дойбод зураг шүлэгүүд» гэһэн юрэ бусын гаршаг доро толилогдоһон богонихон шүлэгүүдые эдир уншагшад һонирхохо байха.

«Ногоон зула» гэжэ поэмэ соогоо автор ажамидаралта үрэһэн — ороо һон тухай бодолгото болон урдын сагта, мянган жэлэй саада тээ газар доро булагдашаһан үрэһэдэй олдоһон, халуун наранай элшэ доро тэдэнэй урган һалбаржа, ногоон зула мэтээр бадарһан тухай уран гоёор бэшэнэ.

«АЯЛГАТА МҮРНҮҮД»

Шүлэгүүдэй нилээд олон номой автор, Буряадай поэт, республикын нютагай лауреат Дамба Жалсараевай «Аялгата мүрнүүд» гэһэн ном Буряадай номой хэблэлээр барлагдан гараба.

Нилээд зузааншаг энэ ном хадаа «Баясхаланта мүрнүүд», «Газар дэлхэйн дуунууд», «Байгалай мүрнүүд», «Буряад аялганууд», «Уянгата мүрнүүд» гэһэн табан бүлэгһөө бүридэнэ.

Агуу багша Ленин, хорёод оной большевигууд, манай арадай һүлдэ — Улаан туг, Эхэ орон, арад зон тухай шүлэгүүд түрүүшын бүлэгтэ ороно.

«Газар дэлхэйн дуунууд» гэһэн бүлэгынь уншагшадай анхарал татаха байха. Юуб гэхэдэ, олон янзын амитанай, бодос, һалхин, гол горхон, далайн дуунууд — философско бодолнууд эдэ шүлэгүүд соо оруулагданхай.

Байгал далай тухай олон поэдүүд бэшэһэн байха. Дамба Жалсараев мүн лэ өөрынгөө талаһаа, өөрын бодол, мэдэрэлээр энэ далайдаа хандажа, шэнэ шүлэгүүдые бэшээ. Тэдэ шүлэгүүдынь «Байгалай мүрнүүд» гэжэ бүлэг соо оруулагданхай.

Арадай сэсэн хошоо үгэнүүдэй, дуунуудай аялгаһаа гэхэ гү, али арадай мэргэн хурса бодолһоо һабагша татаһан богонихон шүлэгүүдые поэт һүүлэй үедэ олоор бэшэнэ. Тэдэнэй заримаанинь энэ ном соохи «Буряад аялганууд» гэжэ бүлэг соо үгтэнхэй.

Дамба Жалсараевай «Аялгата мүрнүүд» гэһэн шэнэ номые уншагшад баяртайгаар угтан абаха бээз гээд найдагдана.

Манай корр.

Югославиин нииислэл хото Белград. Шумице гэжэ шэнэ район.

ТАСС-ай фотохронико.

ПАРТИИН СЪЕЗДНҮҮДЫЕ УГТУУЛАН

ВАРШАВА. Съездын урда ... партийна конференцинүүд эндэ боложо байна. Партиин VII съездэ ПОРП-ын ЦК-гай гаргаһан тезисүүдһээ ... оронойнгоо социально-экономическа хүгжэлтэ хурдадхаха, үйлэдбэриин коллективүүдэй бэелүүлхэ ... зорилгонууд эдэ конференцинүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ. Конференцинүүдэй үедэ тобшой, дэлгэрэнгы хөөрэлдөөнүүд боложо, мүнөө үеын шухала асуудалнуудаар ... шиидхэбэринүүд батаданаг абтана.

... оронoo социально-экономическа хурдан түргэн хүгжэлтын зэмдэ гаргаһан ПОРП-ын съездын политическа хашэглэл ПОРП-ын ЦК-гай ... дотор үргэлжэлүүлхэ гэжэ коммунистнууд ... гээд транспортна түхеэрэлгэнүүдые бүтээдэг Варшавахи заводто болоһон партийна конференциин ... соо хэлэгдэнэ.

Ингэжэл коммунистнуудай ..., харин партийнабашэ ... үйлэдбэриин, нийтэ эдэбхиин улам үргэдэжэ ... оршон байдалда ... партийна конференци ... үнгэрнэ. Партийна конференцинүүдэй һүүлээр бологосон хамтын суглаанууд дээрэ коллективүүдэй хүдэлмэришэд угтамжын ... оруулна, түсэбөөс гадуур продукци бүтээхэ ... үндэр уялганууд абана.

ПРАГА. КПЧ-гэй XV съездэ ерэхэ жэлэй апрель һарада ... тухай шиидхэбэри ... хүн зоной ... үргэнөөр һайшааглаба. ... халуунаар ..., үйлэдбэриин коллективүүд съездын урда тээ ... уялгануудые абаһан, үүсхэл гаргаһан байна. Социалис ... орон дотор үргэн дэлгэрнэ. Дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ социалис уялганууд ... бултанай, хүн бүхэнэй ... эдэбхиин үрэ дүн болохо түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ КПЧ-гэй болохоёо байгаа съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн патриотическа үүсхэл айхабтар ехэ туһа хүргэхэ юм. Жэшээнь, «Шкода» гэжэ машина бүтээлгын нэгэдэлэй олон мянган хүнһөө бүридэһэн коллектив партиин съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь һараар урид дүүргэхые шиидээ. Гансал энэ жэлдэ орон 40 миллион крон сэнтэй локомотивуудые, металл отолдог станогуудые, мүн элдэб түхеэрэлгэнүүдые нэмэжэ абаха байна. Табан жэл соо нэгэдэлэй хүдэлмэришэд түсэбһөө гадуур хахад миллиард шахуу кроной продукци бүтээхэ юм.

ГАВАНА. Компартиин Лас-Вильяс провинциин организациин теосоото-һунгуулиин конференци Кубын Коммунис партиин декабрь һарада болохоёо байгаа нэгэдэхи съездэ бэлэдхэлэй һүлдэ доро Санта-Клара хотодо үнгэрбэ. Конференцидэ хабаадагшад партиин провинциальна комитедэй теосоото элидхэлые шагнажа, зүбшэн хэлсэбэ. Провинциин коммунистнуудай үзэл сурталай ба политическэ нүлөөн улам үргэдэжэ, оронoй энэ районда ажаһуугшадай ажалай эдэбхи дээшэлжэ байна. Коммунис партиин болохоёо байгаа съездые үргэн ниитэ ажалшад габшагай ажалаар угтахые шармайн оролдоно.

Кубын Компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, республикын президент О. Дортикос конференциие хаалган дээрэ үгэ хэлэбэ. Туйлаһан ажалайнь амжалтануудаар Лас-Вильяс провинциин коммунистнуудые, бүхы хүн зониие халуунаар амаршалаад, Кубада шэнэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлдэ хүсэ шадалаа элсүүлхыень ээлниие уряалаа.

(ТАСС).

АМЖАЛТАТАЙ ТУРШАЛГА

БУДАПЕШТ. Ажалдаа ошожо гү, али тэндэһээ бусажа ябаһан хэдэн зуугаад мянган зоной үглөөнэй ба үдэшын сагта автобус, троллейбус болон травмайнуудта һуухань хэдэхэн жэлэй саана тон бэрхэшээлтэй байһан юм. Тиимэһээ нииислэлэй предприяти, эмхи зургаануудые хүдэлмэриин үдэрэй эхеэр ба дүүрэхэ үеэр шата та графигта оруулха гэжэ 1972 ондо шиидхэһэн байгаа. Хотын район бүхэнэй хүн зон үглөөнэй 8 часһаа 10 час болотор 15 минутын зайтайгаар хүдэлмэриингөө үдэрые эхилдэг болонхой.

Энэнь бүхы зоной зүгһөө һайшаагдаа. Автобус, трамвайнуудта һууха гэжэ багтажа ялатараа түрисэлдэхэ, гэшхүүр, богоһо дээгүүрнь эһалдажа ябахаяа болёод салуу, зохид болоо.

БЕРЛИНДЭХИ ҺАЙНДЭРЭЙ ВЫСТАВКЭНҮҮД

БЕРЛИН. ГДР-эй ниислэлэй үйлсэнүүд, талмайнууд, выставкын байшангууд мүнөө угаа ехэ нэгэ экспозициин түхэлтэйгөөр харагдана. Эхэнэрэй дүрэ зурагтай, «Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдаһан Бүхэдэлхэйн конгресс» гэжэ бэшээтэй сэхир плакадууд хаа хаанагүй үлгөөтэй байна. Энэ хуралдаанай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан хэдэ хэдэн тусхай выставкэнүүд Берлиндэ нээгдэнхэй.

«Эхэнэр ба социализм» гэһэн уласхоорондын фотовыставкэ Александер-Плац гэжэ талмай дээрэ эмхидхэгдээ. 160 шахуу фото-зураг эндэ табяатай. Эдэнэй авторнууд хэд бэ гэхэдэ, аха дүү оронуудай мэдээсэлэй 11 агентствын, мүн тэрэ тоодо ТАСС-ай ба АПН-эй фотомастернууд болоно. Хүгжэлтэтэ социалис общество байгуулха хэрэгтэ ГДР-эй эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг үүргэ тухай хөөрэһэн тоһон зурагай, графикын ба скульптурын зурагууд Берлинэй телебашниин хажадахи выставкын зал дотор табяатай.

РУМЫНИИН ДАЛАЙН ГОЛ ПОРТ

БУХАРЕСТ. Румыниин Констанца гэжэ далайн портоор тон ехэ хэмжээтэй — 14 миллион тонно ашаан 1975 оной дүүрэтэр зөөгдэхэ байха. Энэнь 1970 онойхиһоо зургаа миллион тонноор ехэ.

Республикын далайн энэ гол портнь мүн баһа ехэ барилга болодсоно. Тус портые үргэдхэхэ, һэльбэн шэнэдхэхэ түсэбэй гурбадахи шатаар хараалагдаһан хүдэлмэри мүнөө түлэг дундаа ябуулагдажа байна.

ПОЛЬШЫН СУДНА БҮТЭЭГШЭДЭЙ АЖАЛ ХЭРЭГҮҮД

ВАРШАВА. Загаһа бариха суднануудые бүтээлгээр ПНР дэлхэй дээрэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлдэг юм. Судоверфьнүүдһээнь олзоборилгын болон буксирай траулернууд, холодильник-траулернууд, сейнернүүд, загаһа барилгын баазанууд бүтээгдэн гарадаг. Арадай засагай жэлнүүдтэ орон дотор загаһа барилгын хамта дээрээ 600 миллион тонно уһа түрисэтэй судна бүтээгдэһэн байха юм.

СССР — суднануудые олоор захидаг орон мүн. Загаһа баридаг 250 судна судоверфьнүүдтэ бүтээгдэһэн байна.

МЕЛИОРАТОРНУУДАЙ АМЖАЛТАНУУД

ПРАГА. Чехословакиин мелиораторнууд хахад миллионһоо дээшэ гектар талмайда уһалууриин түхеэрэлгэнүүдые бариха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ. Ехэ газарта намаг налхи хатаагдаа, газарай хүрьһэ һайжаруулха ажал хэгдээ, уһанай үерһөө тариягануудые хамгаалха хаалтанууд баригдаа.

ЧССР-тэ жэл бүри мелиораци хэхэ хүдэлмэри үргэдхэгдэнэ. Хими хэрэглэлгэ, оньһожоруулга нэбтэрүүлгэтэй хамта мелиораци хадаа хүдөө ажахые хүгжөөлгын гол шэглэл болоно.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

СОВЕТ НҮХЭДЭЙ БЭЛЭГ

БЕРЛИН. Шарикоподшипникова промышленностьда уралан нарижуулгын ажал нэбтэрүүлхэ Карл Маркс Штадтахи инженерно-техническэ тоолон-тодорхойлолгын «ЕС-1020» түхэлэй машина ашаглалгада оруулагдаба. Энэ хадаа республикын арадай ажахыда хэрэглэгдэдэг совет тоолон-тодорхойлолгын 50-дахи машина болоно. Минскын Орджоникидзиин нэрэмжэтэ тоололгын электронно машинануудай заводой комсомолшууд тэрэниие хабсаргаһан байна. Тэдэнэр эршэтэ ажалайнгаа, машиные болзорһоонь урид ашаглалгада тушааһанайнгаа түлөө ГДР-эй «Ажалай эдэбхитэн» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

ВИНОГРАДАЙ АМТАН ШҮҮҺЭН

БУХАРЕСТ. Румынида виноград хуряалга дүүрэжэ байна. Хура бороогүй дулаан намарай болоһон дээрэһээ энэ жэлдэ виноград амтатай, саахараар баян байба. Дялул-Марегэй виноградникгуудһаа абтаһан алим жэмэсэй литр бүхэн 240—250 грамм саахартай байба. Иимэ ургаса һүүлэй арбан жэл соо абтаагүй юм.

Никорешти, Котнарь, Одобешти, Панчу, Тырнавичи суута плантацинуудта һурагшад туһалхаяа ерэбэ. Никорешти хотын архиин заводуудта эндэһээ үдэр бүри 600—700 тонно, тиихэдэ Котнарь хотодо 300 тонно виноград эльгээгдэнэ.

(ТАСС).

Байгша оной октябрь һарада манай оронoй нииислэл хото Москвада басагадай бүхэдэлхэйн уулзалга боложо, тэндэ сугларһан эдир үетэн совет залуушуулай ажабайдалтай, ажал хүдэлмэритэй ба һуралсалтай тодорхойгоор танилсаа һэн. Дэлхэйн элдэб оронуудһаа ерэһэн басагад Москвагай заводуудта, фабрикануудта, дээдэ һургуулинууд ба техникумүүдтэ ошожо, өөһэдынгөө үетэнтэй танилсаһан, хөөрэлдөө хэһэн байха юм. Социалис оронуудһаа ерэһэн залуу үетэн илангаяа ехэ эдэбхи гаргаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: аха дүү Венгриин делегадууд (зүүн гарһаа): Семети Ласлоне, Жужанна Миттерер, Габриэлла Пастор гэгшэд Москвагай хатарай училищи ошожо, тэндэ һурадаг эдир бэлиггэнтэй танилсаа.

ТАСС-ай фотохронико.

ЕРБАНОВАЙ ҮЙЛСЭ, АЖАҺУУДАЛАЙ БАЙШАН

Улаан-Үдэ хотын Ербановай болон Коммунистическэ гудамжануудай булан дээрэ үндэр гэр ербын харагдадаг. Энэ гэрнай хотын ажалшадай эрилтэнүүдые дүүрэн хангадаг газар гээшэ. Эндэ хубсаһан угаагдана, оёгдоно, ажаһуудалай элдэб хэрэгсэлнүүд заһабарилагдана, дүрэ буулгагдана, үһэн заһагдана.

Ажаһуудалай энэ байшанда уран бэрхэ мастернууд олоороо хүдэлдэг. Жэшээлхэдэ, гутал оёдог хэдэн нүхэд эндэ бии. Һүүлшын моодын ёһоор оёгдоһон гуталнуудые эндэ захижа болохо. Гуталай мастернууд Сергей Солуянов, Григорий Спиридонов гэгшэд хүн зоной захилаар һайн продукци бүтээнэ. Эдэнэрэй оёһон гутал шанараар ходо һайн байдаг. Эдэ мастернууд һара бүхэнэйнгөө түсэбые ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Мүн энэ гэр соо дүрэ буулгадаг бэрхэ фотографууд хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, Владимир Шелехов, Владимир Дырхеев гэгшэд үнгэтэ фото-зурагуудые һайнаар хэдэг юм. Тэдэнэр һара бүхэнэйнгөө түсэбые 120—130 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Гутал оёдог мастернууд (зүүн гарһаа) Сергей Солуянов, Григорий Спиридонов гэгшэд ажал дээрээ. 2. Фотографууд Владимир Шелехов Владимир Дырхеев хоёр.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Спорт

ШАТАРАЙ ҺОНИН

«Труд» бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэжэ байгаа нааданда һурагша Сокто Намжилов эрхимлэһээр. Эдир шатаршa хүбүүн үнгэргэгдөөд ябаһан арбан гурбан уулзалгаһаа арба нэгэн очкотой болобо. Шатаршад А. Доржиев, С. Прутовой гэгшэд 9—9 очкотой.

* * *

Улаан-Үдын авиационно заводой түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн наадanай юһэдэхи уулзалгын удаа В. Гонзалевский найман очкотой болонхой, түрүүлжэ эхилбэ. Шатаршад М. Ангажанов, А. Ильиных, А. Лекомцев гэгшэд удаадахи һуури эзэлнэ. Эдэнэр бултадаа арбан наада үнгэргөөд ябана. Харин найман уулзалгын удаа 6 очкотой болоһон В. Тоневицкий эрхимлэгшэдээ хүсэхөөр бэеэ зэһэнхэй.

* * *

«Буревестник» бүлгэмэй шатаршадай дунда республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эхилэнхэй. Мүрысөөндэ республикын экс-чемпионка Лубсама Гармаева, бэрхэ шатаршад Светлана Жеребцова, Энгельсина Улымжиева болон бусад хабаадалсана.

Үнгэргэгдөөд байһан дүрбэн наадanай удаа багшанарай институдай гурбадахи курсын студент Игорь Брылев дүрбэн очкотойгоор түрүүлжэ эхилбэ.

В. МАМИЛОВ.

ЭРХИМЛЭГШЭДЫНЬ ТОДОРБО

Футбол

Хабарһаа хойшо гэхэ гү, али байгша оной апрель һарын һүүл багаар эхилһэн наадан дүүрэжэ, эрхимлэгшэдынь тодорбо. Наадanай дүн хаража үзэхэдэ манай Алас-Дурнын хизаарһаа хабаадалсаһан «Амур», СКА, «Луч» командануудай футболистнууд бусадта орходоо шадамар бэрхээр наадажа гараа гэжэ тэмдэглэлтэй.

Эдэнэр өөһэдынгөө талмай дээрэшье, мүн айлшалжа ябахадаашье һайнаар наадажа, түрүүшын гурбан һуури эзэлжэ шадаба ха юм. Зүгөөр эдэнэр һүүлшынгээ дүрбэн уулзалга Казахай ССР-һээ наададаг командануудай стадионууд дээрэ үнгэргэхэдөө, талмайн эзэдтэ шүүгдэхэ баатай болоһон байна. Гансал «Луч» командын футболистнууд Кзыл-Ордагай «Орбитые» 0:1 тоотойгоор шүүһэн байба.

Октябриин 24-дэ һүүлшын наадан үнгэргэгдөө. Уулзалгын дүн хаража үзэхэдэ, айлшаар ошоһон хоёрхон лэ командын футболистнууд талмайн эзэдтэй тэнсэжэ, нэгэ-нэгэ очко өөһэдтөө бэшүүлһэн байна. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, Хабаровскын СКА Кзыл-Ордагай «Орбитатай» 2:2, Барнаулай «Динамо» Новосибирскын «Чкаловец» командатай 1:1 тоотойгоор наадаһан байгаа. Айлшаар ошоһон бусад командын футболистнууд талмайн эзэдтэ бултадаа шүүгдэшоо. Жэшээнь, Томскын «Торпедо» эдэнэртэ айлшалһан Красноярскын «Автомобилист» командые 3:1 тоотойгоор шүүһэн байна. Харин Сибириин командануудай дундаһаа «Чкаловец» һүүлэй үедэ гэхэ гү, али наадanай хоёрдохи хахадһаа уулзалга бүхэнөө эрхимээр үнгэргэжэ, илангаяа түрүүлэд гэжэ ябаһан командануудые өөрынгөө стадион дээрэ шүүгээд табихадаа, мүрысөөнэй таблицада һайн байдалтай болоожо эхилээ бэлэй. Тиигэ тиигэһээр Сибириингээ командануудай дунда түрүүлээ гэхэ гү, али мүрысөөнэй таблицада дүрбэдэхи һуури эзэлжэ гараба ха юм. Казахай ССР-эй Никольскиин «Горняк» «Амурые» — 2:1, Целиноградай «Целинник» Владивостогой «Луч» командые — 1:0, Семипалатинскын «Спартак» Шэтын «Локомотивые» — 2:0, Павлодарай «Трактор» Эрхүүгэй «Авиаторые» аяар 5:0 тоотойгоор шүүһэн байна. Энэ үдэр манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд Карагандагай «Шахтерто» айлшалхадаа, талмайн эзэдтэ 5:2 тоотойгоор шүүгдэжэ, мүрысөөнэй таблицада дороһоо дүрбэдэхи һуури хүрэтэр түригдэшэһэн байха юм.

Хабаровскын СКА, Кзыл-Ордагай «Орбита» командануудай дунда болохо үшөө нэгэ наадан мүрысөөнэй таблицада оруулагдабагүй. Календариин ёһоор, энэ уулзалга майн 22-то үнгэргэгдэхэ байһан юм. Шалтагааниинь гэхэдэ, Хабаровскын футболистнууд энэ үдэр уласхоорондын мүрысөө үнгэргэһэн байгаа. Энэ наадаииинь һаяар болохо.

Мүнөөдэрэй байдалаар наадanай таблица уншагшадай анхаралда толилогдобо.

Командануд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
«Амур» (Благов).	34	17	8	9	42-21	42
СКА (Хабаровск)	33	18	5	10	49-28	41
«Луч» (Владивос.)	34	17	7	10	42-29	41
«Чкаловец» (Н-Сиб.)	34	15	9	10	47-27	39
«Автомобилист» (Кр-ск.)	34	16	7	11	45-39	39
«Целинник» (Целин.)	34	15	9	10	42-36	39
«Химик» (Джамб.)	34	14	9	11	50-42	37
«Динамо» (Барнаул)	34	15	5	14	46-37	35
«Спартак» (Семипал.)	34	12	11	11	41-36	35
«Орбита» (Кзыл-Орда)	33	13	8	12	40-36	34
«Трактор» (Павлодар)	34	14	5	15	41-41	33
«Восток» (У-Камен.)	34	12	9	13	40-47	33
«Горняк» (Никольск)	34	12	8	14	41-50	32
«Шахтер» (Караган.)	34	12	7	15	43-43	31
«Сэлэнгэ» (У-Үдэ)	34	11	9	14	35-39	31
«Торпедо» (Томск)	34	11	9	14	33-41	31
«Локомотив» (Шэтэ)	34	9	8	17	21-41	26
«Авиатор» (Эрхүү)	34	3	5	26	18-76	11

БОКС

ТҮҮХЭДЭ ТҮРҮҮЛЭН

Имагтал хүндэ шэгнүүртэй боксернуудһаа бүридүүлэгдэһэн СССР-эй, США-гай командануудай уласхоорондын уулзалга дэлхэйн һайн дуратанай боксын түүхэдэ түрүүшынхеэ үнгэргэгдэхэнь. США-гай һайн дуратанай боксын федераци, СССР-эй боксын федераци иимэ мүрысөө эмхидхэхые шиидхээ. Совет ба американ хүндэ шэгнүүртэй боксернууд ноябриин 14-дэ — Нью-Йоркдо, ноябриин 18-да — Цинцинаттида (Огайо штат), ноябриин 21-дэ Лас Вегаста уулзаха юм.

— Боксернуудые хоёр бүлэг болгожо хубаарилхые (нэгэдэхи хүндэ шэгнүүр — 85 килограмм хүрэтэр, хоёрдохи хүндэ шэгнүүр — 85 килограммһаа дээшэ) США-гай һайн дуратанай боксын федерациин президент мистер Дональд Халлтай үгэеэ ойлголсообди, — гэжэ СССР-эй Спорткомитедэй спортын прикладной зүйлнүүдэй управлениин начальнигай орлогшо Ильдар Калимулин хөөрэнэ. — Манайда иимэ хубаарилга хоёр жэлэй урда тээ хэгдэн (90 килограмм хүрэтэр, 90 килограммһаа дээшэ), эли тодо дүнгүүдые үгэжэ, гэмтэлгын ба залуу атледүүдэй бэедэ ехэ хоро хүргэдэг, олохон ушарта бэлигтэй бэрхэ боксернуудай сагһаа урид спортһоо холодохыень баадхадаг нокаудуудай тооe үсөөрүүлһэн байха юм. Урдамнай — Монреальда болохо Олимпиин наадан. Тиихэдэ манай боксернуудай һайн бэлэдхэлтэйгээр энэ ехэ наада угтаха гээшэ бидэнэй гол зорилго мүн.

Манай хүндэ бэетэй боксернууд Олимпиин наадanда США-гай спортсменүүдтэй дүрбэ удаа уулзахадаа, бултандань шүүгдэһэн юм. 1956 ондо Мельбурн хотодо Лев Мухин — Пит Радемахерта, 1964 ондо Токиодо Вадим Емельянов — Джо Фрезертэ, 1968 ондо Мехикэдэ Ионас Чепулис — Джордж Формэндэ, Мюнхендэ болоһон һүүлшын Олимпиадада хүндэ бэетэй совет боксер Юрий Нестеров Дуан Боббигто шүүгдээ һэн.

Боксоор (бүхы шэгнүүрнүүдтэ) СССР-эй, США-гай суглуулагдамал командануудай заншалта уулзалганууд 1969 онһоо эхилһэн байгаа. Эдэ нүхэр ёһоной уулзалга бүхэндэ манай боксернуудай командаараа илаашье һаань, хүндэ шэгнүүртэ американец хододоо шахуу булижа гараһан байха юм. Сэхыень хэлэхэдэ, Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүдтэ 1953 онһоо хойшо хүндэ бэетэй совет боксернууд найман алтан медальда хүртэнхэй. Гэбэшье энэмнай хангалтагүй байна гэжэ СССР-эй боксын федераци тоолобо. Ушарынь юуб гэхэдэ, эгээл алдар суутай, нэрэ солотой хүндэ шэгнүүр тухай хөөрэлдөөн гарана бшуу. Тиимэһээ СССР-эй эгээл эрхим бэрхэ боксерые элирүүлгын мүрысөө үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэри нёдондо абтаа һэн. Нэгэдэхи ба хоёрдохи хүндэ шэгнүүртэй боксернууд энээндэ хабаададаг байна. Орск хотын 24-тэй багша Евгений Горстков 1974 ондо Советскэ Союзай абсолютна чемпион болоо һэн. Энэ үндэр нэрэ солоёо хамгаалхын тула тэрэ Москвагай боксер Петр Заевтай байгша оной декабрь һарада тулалдаха юм.

— Хүндэ бэетэй 12 боксер (зургааниинь — нэгэдэхи хүндэ шэгнүүртэ, зургааниинь — хоёрдохи хүндэ шэгнүүртэ) США ошохо байна, — гэжэ СССР-эй суглуулагдамал командын тренер Юрий Радоняк хэлэнэ. — Энэ жэлдэ Польшодо үнгэргэгдэһэн Европын чемпионадта, СССР-эй арадуудай VI спартакиадада, мүн бусад ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ һайн дүнгүүдые туйлаһан 14 боксерые даб дээрэ шэлээд байнабди. Командынгаа бүридэлые ошохынгоо урдахана эсэслэн тодорхойлно бэзэбди.

— Хүндэ шэгнүүртэ США-гай боксернуудай хэр угһаа хойшо бэрхэнүүд байһыень мэдэнэ ха юмта даа, — гэжэ Радоняк түгэсхэлдөө хэлэбэ. — Гэбэшье һүүлэй үедэ һайн дуратанай ринг дээрэ эдэнэр толотомо илалтануудые туйлаагүй. Гэхэтэй хамта, манай хүндэ бэетэй боксернууд Мюнхендэхи Олимпиадын һүүлээр уласхоорондын хэдэ хэдэн мүрысөөнүүдтэ, тэрэ тоодо Европын чемпионадуудта һайнаар тулалдаһан юм. Ушар иимэһээ США-да манай боксернуудай ямар дүнгүүдые туйлаха байһан тухай багсаамжа хэхэнь ехэл орёо түбэгтэй. Юрэдөөл, минии һанахада, арга хабамнай адлирхуул ха даа.

Борис ОЛЬШЕВСКИЙ, АПН-эй корреспондент.

ХИЛЫН СААНАҺАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

ХАНИ БАРИСААГАА УЛАМ БЭХИЖҮҮЛГЫН ЗАМААР

Москвада боложо байһан совет-вьетнам хөөрэлдөөнүүдтэ дэлхэйн хэблэл, телевидени ба радио ехэ анхаралаа хандуулна. Эдэ хөөрэлдөөнүүд үнэн зүрхэнэй, аха дүү ёһоной һаналаа нэгэдэлгын оршон байдалда үнгэржэ байна гээд тэмдэглэгдэнэ. Кремль соо болоһон сайлалгын үедэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуанай хэлэһэн үгэнүүдые эли газартаа толилно.

ДРВ-гэй партийно-правительственна делегациин албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерэлгэ, Совет хүтэлбэрилэгшэдэй ба Вьетнамай партийно - правительственна делегациин хоорондо болоһон хөөрэлдөөнүүд ДРВ-гэй түбэй газетэнүүдэй, ниислэл хотын «Ханой мой» газетын гол анхаралда байһаар.

Л. И. Брежневэй, Ле Зуанай хэлэһэн үгэнүүдые Польшын газетэнүүд «Бата, эбдэршэгүй хани барисаан», «Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай аша туһада» гэһэн гаршагууд доро хуряангыгаар тунхаглаһан байна.

Москвада боложо байһан совет-вьетнам хөөрэлдөөнүүд хани ёһоной, аха дүүгэй харилсаа холбооной оршон байдалда үнгэрнэ гээд «Нойес Дойчланд» ба ГДР-эй бусад газетэнүүд бэшэнэ. Вьетнамтай һанал нэгэтэй байха гээшэ совет коммунистнуудта, совет бүхы хүнүүдтэ зүрхэ сэдьхэлэйнь, ухаан бодолойнь зориг хүсэлэн болоно гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ мэдээсэнэ.

Совет-вьетнам хани барисаанай улам хүгжэн бэхижэжэ байһан тухайнь Венгриин «Непсабадшаг», Чехословакиин газетэнүүд бэшэнэ.

Совет-вьетнам хөөрэлдөөнүүд үгэеэ ойлголсолгын, үнэн зүрхэнэй ба нүхэр ёһоор һаналаа нэгэдэлгын оршон байдалда үнгэрнэ гээд Франциин «Юманите» газетэ тэмдэглэнэ.

Индохитадай арадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ гадаадын оронуудай хамааралсахаяа болиһон ушар, Вьетнамай илалта, мүн Лаосой ба Камбоджын патриодуудай туйлаһан илалтанууд политическэ оршон байдалые һайжаруулха, бүхы Ази түбидэ бата эб найрамдал хангаха арга олгоо гээд Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэдэ «Эко» газетэ онсо анхаралаа хандуулна.

(ТАСС).

ПРАГА

Р. АРИСМЕНДИИН ХӨӨРӨӨН

ТАСС

Урутвайн Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Родней Арисменди Чехословакиин «Руде право» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, оронойнгоо байдал тухай тогтожо хэлэбэ.

Һүүлэй үедэ засаг захиргаан 5 мянга шахуу хүниие: коммунистнуудые, социалистнуудые, профсоюзай эдэбхитэдые, хүдэлмэрищэдые, зохёохы интеллигенциин түлөөлэгшэдые, багшанарые, студентнэрые барижа, шорон түрмэнүүдтэ хаагаа гээд тэрэ мэдээсээ. 2700 мянган зонтой Уругвайда хүнэй хүртэсэдэ абажа харабал, политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө шорон түрмэнүүдтэ хаагдагшадаараа Латиин Америкэдэ нэгэдэхи һуури эзэлнэ гээд Р. Арисменди тэмдэглэбэ.

Мүнөөнэй засаг захиргаанай бэелүүлдэг политикаһаа уламжалан, Уругвайн экономико улам хүндэржэ байна.

Хэды хашалта харшалалтануудые, хардалга мүрдэлгэнүүдые хээшье һаань, орон дотороо демократическа эрхэ сүлөө һэргээхын түлөө, экономическа байдалаа һайжаруулхын түлөө ажалшан арад эдэбхитэйгээр тэмсэнэ гэжэ КПУ-гай ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь мэдүүлбэ. Коммунис парти нюуса байдалда оробошье, орон доторхи байдалые хубилган һайжаруулха аргатай граждан ба сэрэгэй хүнүүдэй хабаадалгатай Саг зуурын түрүү үзэлтэй правительство эмхидхэн байгуулхын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлһээр.

БЕЙРУТ

?ЭНЭ ЗЭБСЭГТЭ ХЁМОРОО ЗҮРИШЭЛДӨӨНҮҮД

ТАСС

Ливанай ниислэл хотодо хёмороо зүришэлдөөнүүд үргэлжэлүүлэгдэһээр. Октябриин 26-най үдэр, һүни хотын түбтэ, Шиях ба Айн Ар-Руммана гэдэг районуудта буудалдаанууд боложо үргэлжэлһэн байна. Хото городто аюулгүй нэгэшье квартал үгы. Ракетээр буудахадань, «Холидей инн» гэжэ эгээл ехэ, 26 дабхар гостиницада түймэр болобо. Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлшын сүүдхэнүүдтэ 70 гаран хүн алуулаа.

Хүнүүдэй ерээгүй байһан ушарһаа шалтагаалан, парламентын заседани хараалагдаһан сагтаа үнгэргэгдэбэгүй. Аюулгүй байдалай асуудалнуудые эрхилдэг генеральна директорэй эндэ тунхаглуулһан мэдүүлгын ёһоор, буу шуутай хэдэн хүн октябриин 28-да парламентын район худар нэбтэрэн орожо, буудалдаа үүдхэһэн байна. Энээнэй үедэ хоёр хүн алуулаа, хэдэн хүн шархатуулагдаа.

Палестинын зугадан тэрьедэгшэдэй байдаг Сабра гэжэ лагериие миномедоор буудаһан байна. Телль-Заатар гэжэ районд охи лагерьта буудалдаан болоо. Палестинынхидай дунда алууһан, шархатаһан хүнүүд бии.

Октябриин 28-най үдэһөө хойшо ороной зүүн хубидахи Захле хото шадар буудалдаанууд үргэлжэлүүлэгдэһэн байха юм.

ЖЕНЕВЭ

Женевэдэ заседани боложо дүүрэв

ТАСС

Совет-американ зүбшэлэлгын саг үргэлжын комиссиин ээлжээтэ сесси эндэ хүдэлмэрээ дүүргэбэ.

Ракетэһээ хамгаалалта хэхэ түхеэрэлгэнүүдые хизаарлаха тухай договорой, стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлахы талаар абтаһан зарим хэмжээнүүд тухай саг зуурын хэлсээнэй зорилгонуудые, гуримуудые бэелүүлгэдэ энэ комисси нүлөөлхэ уялгатай юм. Энэ договор, саг зуурын хэлсээн 1972 оной майн 26-да СССР-эй, США-гай хоорондо баталагдаа һэн. 1971 оной сентябриин 30-да хоёр ороной хоорондо гар табигдаһан ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха хэмжээнүүд тухай хэлсээнэй зорилгонуудые бэелүүлгэдэ тус комисси ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

ГАЙХАМШАГ АМЖАЛТА

«Венера-9», «Венера-10» гэжэ автомат станцинуудай туһаламжаар замбуулинай дайдада Советскэ Союзай хэжэ байһан амжалтатай туршалгануудаар дэлхэйн хэблэл, замбуулинай дайда шэнжэлдэг мэргэжэлтэд ехээр һонирхожо, урмашан баясажа байһанаа мэдүүлнэ.

ПРАГА. Үүрэй солбониие шэнжэлхэ талаар хэгдэжэ байһан совет шэнэ туршалга замбуулинай дайдые, Наранай аймагай планетэнүүдые шэнжэлэлгэдэ шэнэ шата нээнэ гээд «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ. Алас холын энэ планетын нюруугай түхэл дүрсые буулгаһан эдэ зурагууд туршалгануудай эгээл ехэ үрэ дүн болоно. Планетэнүүд хоорондын совет станцинуудай туһаламжаар абтаһан материалнууд, энэ планетын дүрэ зурагууд элдэб мэргэжэлтэй эрдэмтэдтэ туйлай баян, гүнзэгы удхатай баримта мэдээнүүдые үгэнэ.

СОФИ. «Замбуулинай дайда шэнжэлхэ талаар Советскэ Союзай туйлаһан амжалтанууд бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада харюусана. Замбуулинай дайда шэнжэлхэ хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулжа байһаараа совет хүнүүд омогорхожо шадаха байна. Юртэмсэ дэлхэйн нюусануудые элирүүлэн нээлгэдэ эдэнэр айхабтар ехэ юумэ хээ. Эдэнэй амжалтануудта бүхы дэлхэйн арад зон альга ташан, омогорхон баясана», — гэжэ «Земеделско знаме» газетэ бэшэнэ.

ХЕЛЬСИНКИ. «Планетэнүүд хоорондын совет станцинуудай ниидэлгын ашаар олон арбаад жэлэйхиһээ һураггүй ехэ, гүнзэгы баримта мэдээнүүд һүүлэй дүрбэн үдэр соо абтаа», — гэжэ «Кансан уутисет» газетэ бэшэнэ. «Венера-9», «Венера-10» гэжэ станцинуудай амжалтатай ниидэлгэ СССР-тэ эрдэм, техникын ехээр хүгжөөгдэжэ, үндэр хэмжээндэ гараад байһан тухайнь элирхэйлэн гэршэлнэ гээд «Хельсингиин саномат» газетэ тэмдэглэнэ.

СТОКГОЛЬМ. «СССР-эй туйлаһан амжалта омогорхол баяр түрүүлнэ, — гэжэ Стокгольмын обсерваториин профессор П. У. Линдблад мэдүүлбэ. — Буулгын аппарадуудые Үүрэй солбон дээрэ дорьбоогүй зөөлэхэнөөр буулгажа, энэ планетын дүрэ зурагуудые дамжуулжа байһан ушар астрономидо ёһотойл хубилалта болоно. Абтаһан мэдээсэлнүүд Үүрэй солбон тухай һонин баримтануудые эрдэмтэдтэ үгэнэ».

ЛОНДОН. «Венера» гэжэ станцинуудаар дамжуулагдаһан планетын нюруугай зурагууд Наранай аймагые шэнжэлхэ хэрэгтэ шухала туһа нэмэри болоно гэжэ Англиин «Обсервер» газетэ тэмдэглэнэ. Энэ планетын дахуул түрүүшын хэмэл одод болоһон планетэнүүд хоорондын станцинуудые Үүрэй солбониие тойрон ниидэхэ замда Советскэ Союз түрүүлэн гаргаба гээд газетэ мэдээсэнэ.

НЬЮ-ЙОРК. «Замбуулинай дайда шэнжэлдэг совет эрдэм, наукын шэнэ гайхамшаг илалта», — гэжэ замбуулинай дайдые амгалан байдалда ашаглаха талаар ООН-ой комитедэй түрүүлэгшэ П. Янкович (Австри) «Венера» гэжэ совет станцинуудай туһаламжаар хэгдэһэн туршалгануудые сэгнэнэ.

Совет автомат станцинууд үнэтэ туршалгануудые хэн, замбуулинай дайда шэнжэлэлгэдэ ехэ туһа хүргэжэ байна гээд тэрэ хэлээ. Замбуулинай дайда шэнжэлхэ талаар туйлагдаһан шэнэ амжалта, шэнэ баатаршалга бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада алба хэнэ, замбуулинай дайда тухай манай һанал бодолые үргэдхэхэ хэрэгтэ нүлөө үзүүлхээр оролдоһон нацинуудай уласхоорондын эмхиин зорилгонуудта харюусана.

Энэ гайхамшаг амжалтануудые туйлаһантайнь дашарамдуулан, совет эрдэмтэдтэ үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэнэбди гэжэ П. Янкович мэдүүлээ.

(ТАСС).

ВАШИНГТОН

«СИБИРИИН ЭРДЭМ НАУКА» ГЭЖЭ ВЫСТАВКЭ ВАШИНГТОНДО НЭЭГДЭБЭ

ТАСС

СССР-эй ба США-гай хоорондын харилсаа холбоон тухай 1973 ондо баталагдан абтаһан хэлсээнэй үндэһөөр «Сибириин эрдэм наука» гэһэн совет выставкэ эндэ нээгдэбэ.

СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин выставкэ нээлгын баяр ёһололой үедэ үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй выставкэ харагшадта эльгээһэн амаршалгын бэшэгые уншажа, суглараагшадай халуун альга ташалгаар угтагдаа.

СССР-эй ба США-гай нэгэ нэгэнэйдээ выставкэнүүдые ээлжээгээр эмхидхэлгэ совет, американ арадуудай үгэеэ һайнаар ойлголсохо хэрэгтэнь туһалха байна гээд гүрэнэй секретариин туһалагшын орлогшо Дж. Армитаж мэдүүлээ. «Сибириин эрдэм наука» гэжэ выставкын США-да нээгдэһые халуунаар амаршалан, ехэ амжалта хүсэнэбди. «Айлшалан морилыт», — гэжэ тэрэ оролдоор хэлэбэ.

Ниислэл хотодохи Смитсоновско институдай павильонууд соо нээгдэһэн «Сибириин эрдэм наука» гэжэ выставкэ хадаа Холбоото Штадуудта эмхидхэгдэһэн тусхай шэглэлтэй совет түрүүшын выставкэ болоно. Эндэ табигдаһан материалнууд, тэрэ тоодо плазмотронууд, лазерна түхеэрэлгэнүүд, электронно ускорительнууд ба бусад зүйлнүүд Сибирьтэхи эрдэм, техникын айхабтар ехэ хүгжэлтэ дэбжэлтэ тухай, ерээдүйн ехэ түсэбүүд тухай американ арадта хөөрэхэ байна. Выставкын нилээд ехэнхи хубинь энэ хизаарай үзэсхэлэн һайхан, туйлай баян байгаалида, газарайнь баялигуудта, элшэ хүсэнэй асари ехэ нөөсэнүүдтэ зорюулагдаһхай.

Элдэб янзын материалнууд, стенднүүд, фильмүүд, үнгэтэ диапозитивууд Сибириин хүн зоной ажабайдалтай, ажал ябуулгатай, совет промышленностиин, эрдэм, техникын туйлалтануудтай улам үргэнөөр танилсахадань американецуудта туһалхал.

СПОРТЛОТО

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спорт-лото-2-ой» октябриин 29-... Москвада үнгэргэгдэһэн 4... дэхи тиражай дүнгүүд ...

«Спортлото»: 3 (акроб...ка), 8 (бокс), 18 городки, ... (хүнгэн атлетикэ), 36 (с...лом), 45 (футбол);

«Спортлото-2»: 2 (а... спорт), 3 (акробатика) ... (уһан дээрэ бүмбэгөөр н...далга), 33 (регби), 34 (га... бүмбэгэ), 48 (шатар).

(ТАСС)

ПРАВДА БУРЯТИ...

Нэгэдэхи хууда... «Малай үбэлжэлгые ... тэйгээр үнгэргэхэ» — ту... бэшэг. «Октябриин һай... рые ажалай амжалтаар ... тая» — иимэ гаршаг ... нютаг нютагуудһаа абта... бүлэг мэдээсэлнүүд. ... ай шэнэ һонин.

Хоёрдохи хууда... В. Алёшинагай «Анх... ехэтэйгээр хандахада» гэ... статья. Ю. Степанов — «... билалтануудай аша үрэ»... вет орон: шэнэ һонин. «... нөөдэрэй шухала асууда... хөөрэлдөөн» гэһэн юр... гаршаг доро бүлэг матер... нууд.

Гурбадахи хууда... «Декабристнууд ба ор... соёл культура» гэһэн ... Элнасов ба А. Паликов ... шэдэй статья. М. Ник... гэй «Карбамид холиход... һэн материал. Бүмбэ... дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хууда... Нютаг нютагай һонин, ... баримтанууд. «Шэнэ ту... лэй гостиница» гэһэн С. ... тыринагай репортаж.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАМ...

«Орбита». 10.00 — Ш... һонин. 10.10 — Р. Щедр... «Хүхюун частушкануу... Фильм-балет (үнгэтэ). 1... — «Ород хэлэн». 11.15 ... «Хүхюун урилдаан» (үнгэ... 12.00 — Хүндэ атлетик... уласхоорондын мүрысө... Англиһаа дамжуулга (ү...тэ). 12.50 — 13.00 — З...һарлалга. 13.00 — «Ми...ло Ломоносов» — уран ...ханай фильм. 14.40 — ...танкинай концертнэ сту...урина» (үнгэтэ). 16.25 ... «Нет мира под кедра...» (Ливанһаа репортаж). 17... — «Люди и манекены» ... телевизионно уран һайх... фильм (түрүүшынхеэ хар...лагдаха. 4-дэхи фильм ...гэтэ). 17.55 — Р. Щедр... Фильм-балет. 18.30 — «...мя». 19.00 — 19.10 — ...һарлалга. 19.10 — «Ост...кинай концертнэ студи ...на» (үнгэтэ). 21.00 — Ш... һонин.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «... ажахыда — габшагай ажа... 21.35 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 21.50 — «... мира под кедрами» (Ли...һаа репортаж). 22.20 ... 22.30 — Забһарлалга. 22... — «Люди и манекены» ... телевизионно уран һайха... фильм (4-дэхи фильм). 24... — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАМ...

Улаан-Үдэ. 20.05 — Х...жэмтэ программа. «Эхэ о... тухайгаа дууланаб». 20... — Телевизионно һонин. 21... — Киноочерк.

«Орбита». 21.15 — Х...кейгээр СССР-эй чемпи... «Спартак» — ЦСКА (3-... хи үе).

САГАН УЛАРИЛ

Мүнөөдэр үүлэтэйш... ха, шииг нойтон орох... Баруун тээһээ секундын ... 10 метр хүсэтэйгөөр һал... ха. Үдэртөө 0—5 градус ... лаан, хойто аймагуудта 0-... градус хүйтэн байхаар ... леэгдэнэ. Улаан-Үдэ хо... һүниндөө 7—9 градус ...тэн, үдэртөө 2—4 градус ... лаан байха.

Ноябриин 1-һээ 5 хүр... хи хугасаа соо бүр... эхилхэ. Ноябриин 2—4-... үдэрнүүдтэ зарим нютаг... та саһан орохо. Баруун т...һээ секундын 3—7 метр ... сэтэйгөөр һалхилха. Саһа... орожо байхада, һалхин... секундын 12 метр хүр... шангадаха.

Редакторай орлогш...
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефон...

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, ...
Телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54..., зам. редактора — 2-68..., зам. редактора — 2-62..., отв. секретаря — 2-50..., секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56..., промышленности и строительства — 2-61-35, ...ского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машбюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

□ «Буряад үнэн» □ 1975 оной октябриин 31. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров Бур АССР Н-00705. Заказ № 01...